

KP

13

K Y R K P R E S S E N

TORSDAG 27 JUNI. NR 13/2019

**Både stillhet
och skratt på Arturs
konfirmandläger**

Sidan 19

**Emilia Holmberg
gjorde slut
med löpningen**

Sidan 2

**Sorgen är unik
och något alla
människor delar**

Sidan 6

BLAND FÅNGAR OCH GLAMOUR

Sidan 16

**Präst som vigde samkönat
par fick rätt** Sidan 4

**LEDAREN: Blir det domstolen som
avgör äktenskapsfrågan?** Sidan 5

**Nu förstår jag rädslan för
folktomma gator** Sidan 3

Församlingsaktiv lärare. **Är intresserad** av relationer. **Familj:** Anders och barnen Agnes 12, Josef 9 och Lisa 5.

.....

Emilia Holmberg vaknade en morgon med hög feber och ont i halsen. Sedan dess har hon tvingats ställa om livet. Nu är det stillheten som gäller.

TEXT OCH FOTO: JOHAN SANDBERG

GAV UPP LÖPNI

Först trodde man att barnen som varit sjuka i angina smittat sin mamma. – Det var två riktigt tuffa år då jag provade på det mesta. Jag var trött och hade ont i halsen nästan hela tiden. Sen kom jag till en idrottsläkare i Helsingfors som ställde diagnosen mykoplasma i kombination med twar och körtelfeber. Jag blev medicinerad ett halvår.

Under tiden utvecklade Emilia Holmberg kronisk huvudvärk. Det blev en ny rumba med tandläkare, bettskenor och fysioterapi.

– Jag tror att huvudvärken kom av att jag började spänna käkarna på grund av stressen. I maj i fjol var jag så nere att jag upplevde att jag inte orkade längre. Jag sände ut böneupprop till vänner som bad för mig. Från många håll fick jag då hälsningar med bibelordet ”Herren ska strida för er och ni ska vara stilla”. Jag bestämde mig för att vara stilla. Den sommaren upplevde jag en långsam förändring till det bättre.

Under sjukdomen upplevde hon att Gud var med hela tiden, även om hon ibland hade svårt att se honom.

– Från det att jag var barn har jag haft nära till oro

och ångest. Det tog ett tag innan jag lyckades sätta ord på det. Jag har en klok mamma som inte hym-lar med psykiska åkommor utan bejakar dem och som inte tycker att det är något skamligt.

Emilia Holmberg tycker inte om förändringar.

– Jag har alltid tyckt att de är svåra. Den största förändringen var när jag fick mitt första barn. Men då fick jag redskap att processa oron och ångesten, genom löpning. Jag hade löpt tidigare men nu upptäckte jag hur bra stresshantering det var.

Medan hon sprang slappnade hon av. Det gjorde också att huvudvärken lättade. Men senaste vinter fick hon problem med benen och kunde inte längre springa.

– Just nu känner jag mig skör. I maj beslöt jag mig för att helt sluta springa, för det går inte längre. Det var ett bra beslut som jag fått bekräftat från flera håll genom bibelordet: ”Bli stilla och förnim att jag är Herren”. Jag tar det till mig som en uppmaning om vikten av att jag är stilla och inte på väg någonstans. Jag får lita på att Herren är Gud, inte jag. Att försöka fixa mig själv har varit en kamp som tagit energi. Nu när jag gjort slut med löpningen har jag fått frid.

Hur ska du hantera din oro när du inte kan springa längre?

– Det vet jag inte exakt. Men med Herrens hjälp kommer det att gå bra. Går jag bara och väntar på att kunna springa igen om en tid blir jag bara besviken när jag inte kan det då den tiden gått. Det orkar jag inte längre med.

– Under de senaste åren har oron att aldrig bli återställd igen varit värst. Nu inser jag att om jag inte blir det så är det så. Fortfarande är det ganska svårt, men jag har ett hopp att det ska bli bättre. Och jag har så otroligt mycket som jag är tacksam över. Fast man har grundtryggheten i Jesus så möter man ändå svårigheter som kristen.

Du sade att du fick bibelord. På vilket sätt?

– Jag fick dem av vänner som sände dem åt mig från flera håll utan att veta om varandra. Så hade orden också talat till mig när jag läste Bibeln. Under de svåra åren har en ny längtan efter att läsa Bibeln väckts inom mig. Jag känner att jag får kraft och stöd därifrån.

Hon upplever också att hon fått många bönesvar under sjukdomstiden.

– Jag fick en ny riktning under hopplösheten.

NGEN

»Att försöka fixa mig själv har varit en kamp som tagit energi.«

Det är inte många som förstår vad som händer i en människa som är van att röra på sig när hon plötsligt fråntas den möjligheten. Det är något som borde få komma ut men som inte får göra det.

Har inte sin identitet i församlingen

Emilia Holmberg har vuxit upp i Sandsund, Pedersöre i en familj som hade bönehuset i Skutnäs som sitt andliga hem.

– Mina föräldrar höll inte så hårt på gränserna så vi fick röra oss ganska mycket i kyrkliga sammanhang. Under ungdomstiden ville jag lära mig mera om Jesus och då fanns det ingen ungdomsverksamhet inom den laestadianska rörelsen. Jag var aktiv i Pedersöre församlings ungdomsgrupp. Jag lärde mig att min identitet är i Kristus och inte i någon församling.

Numera bor hon med sin familj på andra sidan kommungränsen i Kivilös, Jakobstad. Det andliga hemmet har de inte övergett.

– Skutnäs är vårt andliga hem, även om vi också kan delta i familjelägren i Pieksämäki eller på Klippan. Det blir ganska smått om identiteten finns inom Skutnäs fyra väggar. Det hjälpte mig att inte tappa fotfästet efter Skutnässkandalen. Den påverkade inte min Gudsrelation. Men jag sörjer att så många i samband med skandalen förlorade sin tro på Jesus och nu saknar ett andligt hem.

Intresse för relationer

Tillsammans med sin man Anders är hon en av ledarna i prosteriets äktenskapskurser. De har också föreläst om relationer på olika håll.

– Jag har alltid varit väldigt intresserad av relationer. Jag var inte mycket över tio år när jag läste mammas och pappas relationsböcker, bland andra Alf B Svenssons bok *Håll kärleken levande*. Jag tyckte redan då det var otroligt fascinerande med livslång kärlek. När mina föräldrar fick Gary Chapmans bok *Kärlekens fem språk* läste jag den också. Den var helt revolutionerande för mig. Det är en bok som alla borde läsa.

INKAST

**ANN-KATRIN
STORE**

Osynligt nätverk

FÖR EN TID SEDAN besökte en grupp från Borgå stift Istanbul. Staden med sina cirka 17 miljoner invånare fascinerar mig. Sedan vi fick en familjemedlem med rötter i staden har jag intresserat mig för folket och livet där. Sonhus-trun sa en gång till mig att hon är rädd för att röra sig på gatorna i Vasa. Det är så folktomt. Jag skrattade åt henne då, men förstår henne sedan jag varit några gånger i Istanbul. Där är folktomt på gator ett okänt begrepp.

Vi besökte det turkiska bibelsällskapet på en av de mest livliga gatorna i Istanbul, nära Taksim-torget. Efter en smal och brant trappa fyra våningar upp fick vi ett hjärtligt mottagande av fru Tamar Karasu som leder bibelsällskapet. Armeniska rötter, turkisk medborgare, skolgången i en katolsk fransk skola – i henne möttes många kulturer och språk naturligt. Det flesta människor i vår värld lever i en mångspråkig verklighet med influenser av många kulturer och religioner. Den politiska modeflugan som florerar i väst om ”vi och vårt land först” kändes både trångsynt och onödig.

»Jag fascinerar av det osynliga nätverk som förenar oss människor.«

Hon förde oss svalt, blyga finländare in i en hisnande historia om en turkisk språkkunnig muslim, en holländsk konsul och en bibelintresserad sultan. Deras samarbete ledde till den första turkiska bibelöversättningen redan i slutet av 1600-talet. Den översättningen blev inte publicerad, men fröet till den turkiska bibeln var sådd. Som bekant grov vetekornet om det faller i god jord, så gick det också med detta frö. Efter några hundra år kunde en turkisk Bibel utges. En kurdisk version är snart klar. Och ja, det turkiska bibelsällskapet firar 200-årsjubileum 2020.

VI HADE GÄSTER från Turkiet för några år sedan. Jag förde dem till Pedersöre kyrka, vars äldsta delar torde vara från 1400-talet. Åldern imponerade inte dem nämnvärt – många byggnader i deras land är betydligt äldre. Inte ens årtalet 1250 som finns ovanför huvudingången imponerade – Ordet hade predikats för Istanbul-borna i Hagia Sofia-kyrkan i över 500 år vid den tiden.

I varje möte på främmande mark fascinerar jag av det osynliga nätverk som förenar oss människor med varandra. Inte bara genom det kyrkliga arv vi bär på, utan också genom den världsvida kulturella och språkliga gemenskapen.

Sultan, konsul, präst eller bonde, vi hör alla ihop med varandra. Var vi än finns på vår jord berörs vi av Ordet, på sätt eller annat.

Ann-Katrin Store är avdelningsskötare, intresserad av globala frågor och mission.

"Inget ställningstagande i äktenskapsfrågan"

Att kyrkan deltar i Pride är inget ställningstagande i äktenskapsfrågan, utan att kyrkans budskap tillhör alla.

Det svarar ärkebiskop Tapio Luoma riksdagsman Päivi Räsänen (KD) på hennes kritik mot att kyrkan stöder Pride.

I det öppna brevet till ärkebiskopen frågade Räsänen var gränsen går när man inte längre kan höra till kyrkan på grund av olika syn på Bibeln.

Enligt Luoma bygger kyrkans beslut att stöda Pride biskopsmötets uttalande från 2016. Där sägs det att kyrkan är till för alla och att också par av samma kön ska vara välkomna i verksamheten.

Till det svarar Räsänen i sin blogg att biskopsmötets argumentering haltar. Hon anser att kyrkan ska kalla alla att vara delaktiga av evangeliet på sina villkor. Kyrkan ska inte ställa upp på Setas villkor.

Ordväxlingen har lett till antalet medlemmar som lämnar kyrkan ökat.

JOHAN SANDBERG

Rebecca Stråhlman till kyrkostyrelsen

Församlingspastorn i Borgå svenska domkyrkoförsamling Rebecca Stråhlman har valts till sakkunnig i ungdomsarbete vid Kyrkans central för det svenska arbetet på Kyrkostyrelsen. Stråhlman tillträder tjänsten 15 augusti.

Som sakkunnig i ungdomsarbetet ska hon utveckla kyrkans svenska ungdomsarbete tillsammans med församlingarna utgående från de speciella behov som finns i Borgå stift. Hon ska också hålla kontakt med ungdomsarbetare inom tredje sektorn och de finska kollegerna vid Kyrkostyrelsen. Hon ansvarar också för Ungdomens kyrkodagar, Borgå stifts ungdomsparlament, som årligen samlar 150-200 ungdomar från församlingarna.

KYRKLIIG TIDNINGSTJÄNST

Johanna Björkholm-Kallio ny kaplan i Jakobstad

Johanna Björkholm-Kallio har valts till kaplan i Jakobstads svenska församling bland tre sökande. Församlingrådet valde henne förra veckan med rösterna sju mot sex för Jan-Gustav Björk.

– Vi hade tre goda sökande med olika styrkor. Alla tre hade blivit en bra kaplan, säger kyrkoherde Bo-Göran Åstrand. Till Björkholm-Kallios styrkor hör hennes missionserfarenhet från både Evangeliföreningen, Sångningsmannen och Finska Missionssällskapet. Dessutom gjorde hon ett gott intryck under intervjun.

Hon tillträder den 1 september.

Björkholm-Kallio kommer från Pedersöre och har sina rötter i den laestadianska väckelsen. Enligt Åstrand har Björkholm-Kallio dragit tillbaka sina ansökningar till kaplanstjänsterna i Vanda svenska församling och i Karleby finska församling.

JOHAN SANDBERG

Det var fel att ge

En i följdriktig lösning eller ett politiskt beslut som inkräktar på kyrkans autonomi? Juristerna är inte eniga kring förvaltningsdomstolens beslut att fria en präst som vigde ett samkönat par.

TEXT: SOFIA TORVALDS

Norra Finlands förvaltningsdomstol omkullkastade förra veckan Uleåborgs domkapitels beslut – det att domkapitlet gav en skriftlig varning till pastor **Árpád Kovács** för att han vigt ett par av samma kön. Domkapitlet ansåg att Kovács handlat mot sina prästlöften, domstolen var av annan åsikt.

– Det här beslutet är en seger för toleransen, säger Árpád Kovács själv i en kommentar till tidningen Kaleva.

Kovács är anställd vid Uleåborgs kyrkliga samfällighet och jobbar med internationellt arbete.

Domstolen anser i sin motivering att kyrkosamfund som har vigselrätt måste ta ett skilt beslut om de inte vill tillämpa vigselagen från år 2017. Att domstolen ställer ett sådant krav tycker biskop **Björn Vikström** är problematiskt.

– I riksdagens betänkande hette det att samfunden själva får besluta om sin äktenskapssyn och att riksdagens lagändring följaktligen enbart ger möjlighet – inte skyldighet – att viga samkönade par. Så även om jag hoppas att vår kyrka ska möjliggöra samkönade pars kyrkliga vigslar tycker jag att domstolen här ifrågasätter det kyrkliga beslutsfattandets autonomi, säger Vikström.

Förvaltningsdomstolen gjorde politik
Lars-Eric Henricson, lagfaren assessor vid domkapitlet i Borgå stift, är inne på

samma linje.

– Kyrkan har från början ansett att äktenskapet ingås mellan man och kvinna. Domstolen tyckte däremot att kyrkomötet inte har tagit ställning i äktenskapsfrågan. Men det stämmer inte. Utgångspunkten har hela tiden varit att man i kyrkan viger enbart man och kvinna till äktenskap. Det har inte förändrats. Det får vi tillsvidare leva med.

Henricson säger att det finns en klar kedja av laghänvisningar som leder till kyrkohandboken, där det är tydligt att äktenskapet ingås mellan man och kvinna. Han anser att förvaltningsdomstolen gjort politik i stället för att se på frågan ur juridisk synvinkel.

»Så borde en domstol inte driva en fråga.«

– Så borde en domstol inte driva en fråga.

När ärendet går vidare till högsta förvaltningsdomstolen tror Henricson att den kommer till ett annat resultat.

– Jag skulle vara förvånad om högsta förvaltningsdomstolen skulle gå emot att kyrkan själv får bestämma om sin lära. Det skulle vara mot lagen, och mot grundlagen. Dessutom har biskopen i ett brev på förhand gi-

prästen varning

En seger för toleransen, menade prästen Árpád Kovács efter att ha friats av förvaltningsdomstolen.

vit direktiv åt prästen. Biskopen är prästens förman. I brevet har klarlagts varför man inte inom kyrkan kan viga samkönade par. När prästen ändå har förrättat vigsel har han därmed brutit också mot arbetsgivarens rätt att leda arbetet. Att det lett till att prästen fått en varning följer nuvarande praxis. Han bröt avsiktligt mot givna direktiv. Varningen är i sig inget straff, utan arbetsledning.

Prästens rättsskydd viktigare

Johan Bärlund, professor i nordisk rätt vid Helsingfors universitet, tycker att förvaltningsdomstolens beslut är intressant och följdriktigt. Han menar att man kan argumentera för att en enskild individs – det vill säga prästens – rättsskydd är viktigare än kyrkans autonomi.

– Det att en präst får en varning är en lindrig form av en sanktion vid överträdelse av tjänsteplikten. Här kan man dra paralleller till straffrätten, där det finns en väldigt tungt vägande princip som heter legalitetsprincipen. Det betyder att det måste vara klart definierat vad som är straffbart. Som förvaltningsdomstolen helt rätt konstaterar: det finns inget klart förbud om att en präst inte får viga ett

par av samma kön. Uttalanden av biskopar duger inte.

Så om kyrkomötet nu skulle lagstifta om att kyrkan inte viger samkönade par och skrev det rakt ut – då skulle det vara okej att tillrättavisa en präst som inte gör det?

– Jo, då kunde det vara möjligt. Men nu är ju problemet det att det krävs tre fjärdedels majoritet för att få igenom sådana beslut i kyrkomötet. Man kommer aldrig att få in ett förbud, men man kommer inte heller kunna ändra skrivningen så att det skulle klart framgå att det är tillåtet, säger Bärlund.

Eftersom det inte finns ett tydligt formulerat förbud är det alltså fritt fram för präster att viga utan att de behöver riskera sanktioner, tycks förvaltningsdomstolen nu säga.

Domkapitlet i Uleåborgs stift har meddelat att det överklagar förvaltningsdomstolens beslut till Högsta förvaltningsdomstolen. Domkapitlet i Uleåborg konstaterar att det vore bäst för alla parter att få ett prejudikat från Högsta förvaltningsdomstolen.

Johan Bärlund menar att det är omöjligt att säga hur det går när frågan kommer upp i Högsta förvaltningsdomstolen.

– Men jag tycker att förvaltningsdomstolens motiveringar är övertygande. Så här går juridiken, säger Bärlund.

Utöver Kovács har också ett antal andra präster i andra domkapitel fått varningar för att ha vigt par av samma kön. Åtminstone ett par av dessa fall har gått vidare till förvaltningsdomstol.

LEDARE

Juridisk snårskog

EFTER EN ETT och ett halvt år lång väntan kom förra veckan äntligen Norra Finlands förvaltningsdomstols beslut i fallet Árpád Kovács, prästen som vigde ett samkonat par sommaren 2017 efter att den nya äktenskapslagen trätt i kraft. Utfallet har väckt allt från förbistring till framtidstro, beroende på var man står i äktenskapsfrågan eller hur man ser på juridiken.

Åtminstone på landets domkapitel är man förvånade över utgången, och lagfarne assessorn i Borgå stift, Lars-Eric Henricson, karaktäriserar beslutet som "politiskt". Johan Bärlund, som är professor i nordisk rätt, är i artikeln här intill mindre förvånad över utgången. Till den skaran sällar sig också professorn i civilrätt vid Helsingfors universitet, Urpo Kangas.

Han var en av fyra sakkunniga som år 2016 gav ett expertutlåtande åt Kyrkostyrelsen om den nya äktenskapslagens följder för kyrkan. I det utlåtandet ifrågasätter han till och med att en präst i egenskap av tjänsteman ens skulle ha rätt att vägra viga ett par av samma kön. I en intervju i tidningen Kirkko ja kaupunki i juni 2016 uttrycker han också ganska exakt det som står i förvaltningsdomstolens beslut i ärendet Kovács – om kyrkan inte klart med en lagändring markerar att man inte viger personer av samma kön så kan man inte straffa präster som gör det.

»En lätt lösning, men också en lösning som inte ger några höga stilpoäng.«

Med tanke på vilken juridisk snårskog det här ändå är, är det knappast givet att Högsta förvaltningsdomstolen kommer till samma beslut som Norra Finlands förvaltningsdomstol. Det finns säkert de inom kyrkan som hoppas på en sådan utgång. Med ett sådant beslut skulle den evangelisk-lutherska kyrkan slippa de många och långa slitande diskussioner i kyrkomötet som skulle krävas innan man var framme vid en omröstning där man är beredd att med kvalificerad majoritet godkänna vigsel av personer av samma kön.

Om Högsta förvaltningsdomstolen säger att kyrkan inte kan straffa präster som viger par av samma kön är beslutet i praktiken fattat, och det är fritt fram att viga för de präster som väljer att göra så. Om Högsta förvaltningsdomstolen friar Kovács skulle det här för kyrkan vara en rättslig förlust, men också en lätt väg ur en ur en tung fråga, eftersom beslutet i praktiken skulle förpassas till en icke-kyrklig instans.

En lätt lösning måhända, men också en lösning som inte ger höga stilpoäng.

Nicklas Storbjörk är redaktör på Kyrkpressen.

TRE BERÄTTELSE OM SORG

Sorg är människans reaktion på en förlust. Sorgen är unik för varje människa och något alla människor delar. Den mest greppbara förlusten är när en människa som stått oss nära plötsligt inte längre finns. Det här är tre människors berättelser om att möta sorg, att sörja och att tala om sorgen.

TEXT: EMELIE WIKBLAD ILLUSTRATIONER: MALIN AHO

”Kan man fira födelsedag med någon som har dött?”

Pamela Granskog skriver om sorgen i att mista en förälder och om hur man talar om för sina barn att deras mormor inte kommer finnas hos dem. Hon tror det är nödvändigt att tala med barn om döden – för henne var det en viktig bit i den egna sorgeprocessen. Samtidigt måste vi ge dem hopp.

I höst blir det tre års sedan mamma dog, säger Pamela Granskog, som i oktober kommer ut med en bok om en familjs sorg.

Inte en nedförbacke utan ett ras. Så beskriver hon de sista sex månaderna när mammans minnessjukdom snabbt försämrades. Samtidigt var de månaderna värdefulla för att familjen fick påbörja vägen genom sorgen.

– Det är en nåd att vi fick den tiden.

För henne, hennes pappa och syster var det en viktig del i sörjandet att tala och planera, att bestämma plats för begravningen och välja psalmer.

– Det finns en trygghet i att man vågar möta det faktum att det kommer att sluta med döden.

Hon är också tacksam över att hon kunde tala med sina barn och förbereda dem på vad som skulle hända.

– Hela den tid när vi grät och pratade och bearbetade och tog upp precis alla svåra frågor man kan tänka sig – det var en enorm styrka för oss.

»Den handlar om att världen aldrig mer blir densamma.«

När Lina, sex år, sa ”jag vill att världen ska vara vanlig”, tänker Pamela Granskog att hon satte fingret på vad sorgen handlar om.

– Den handlar om att världen aldrig mer blir densamma.

De talade öppet om döden. Som modersmåls-lärare i gymnasiet brukade hon, när de läste Bröderna Lejonhjärta, fråga gymnasisterna hur de skulle tala om döden med ett barn. ”Du ska säga som det är”, är svaret hon fått.

– Jag tror vi måste ge våra barn beredskapen att möta sorg. Det behöver inte vara skrämmande. Vi behöver bereda rum för de här diskussionerna. Samtidigt måste det ske med en känsla av hopp.

”Mamma står med ena foten i himlen”, var orden hon lånade av en väninna.

– Det blev också symbolen för att hon förändrades. Hon var ju inte längre densamma under sjukdomstiden, hon var inte den mamma som de kom ihåg.

Hon såg hur barnen bearbetade det. Hon skriver om en kväll när Valter, nio år, låg i sängen och grät, och sa: ”Vet du mamma, jag ser mamma framför mig i Lappland (där de alltid brukade fira sportlov) och jag ser mamma framför mig i grönsakslandet vid sommarstället. Och på riktigt så kommer jag aldrig mer att få se henne där.”

Hon kommer ihåg när Lina slog armarna om mormor på sjukhuset och mormor sa: ”Är du

min flicka?” Och Lina svarade: ”Jo, mamma, jag är alltid din flicka. Fast vi skulle vara långt ifrån varandra. Och träffas vi inte mera här, så träffas vi i himlen.”

SISTA GÅNGEN barnen såg sin mormor var på höstlovet. Då hade morfar, på Valters begäran, tagit med sig Suffeli-godis till serviceboendet och smuglat ner dem i mormors rullstol – och hon gav Suffeli åt barnbarnen så som hon alltid brukade göra.

– Jag tror att de små konkreta handlingarna är oerhört viktiga.

Det går inte att trösta och säga att det blir bra, men det går att sörja tillsammans. Att skriva ner sin berättelse, att rita en teckning, att plocka bort myror från graven – små konkreta saker kan ge sorgen utlopp. Pamela Granskog minns hur dråpligt det såg ut när barnen utklädda till påskägg och katt stod med svansen i vädret och tryckte ner sina påskbrev i jorden vid mormors grav – och tänker att det just så naturligt det får vara.

Att gå igenom sorgeprocessen med barnen har inte hindrat henne från att själv sörja sin mamma – tvärtom har det varit till stor hjälp.

Ett sätt att bearbeta sorgen är att låta minnet leva kvar. På sportlovsresorna till Lappland var det tradition att baka en kaka och fira mormors födelsedag. Året efter frågade Lina: ”Mamma, kan man fira födelsedag med någon som har

ERIKA
RÖNNGÅRD

Ingen kommer undan

DET KOMMER helt utan förvarning, meddelandet från min vän. Hennes bror har diagnosticerats med en mycket svår form av cancer. Det är som om marken skulle skaka också under mina fötter, fast jag inte står i epicentrum för den här krisen. Vi har inte fyllt 40 någon av oss och i mitt manus för livet fanns den här händelseutvecklingen inte med, inte att en av oss skulle behöva ta farväl av ett syskon redan nu. Min vän reser för att hälsa på sin bror, jag kramar henne på en tågplattform och säger att jag önskar att jag skulle kunna säga att allt blir bra, men att jag inte tror på det själv.

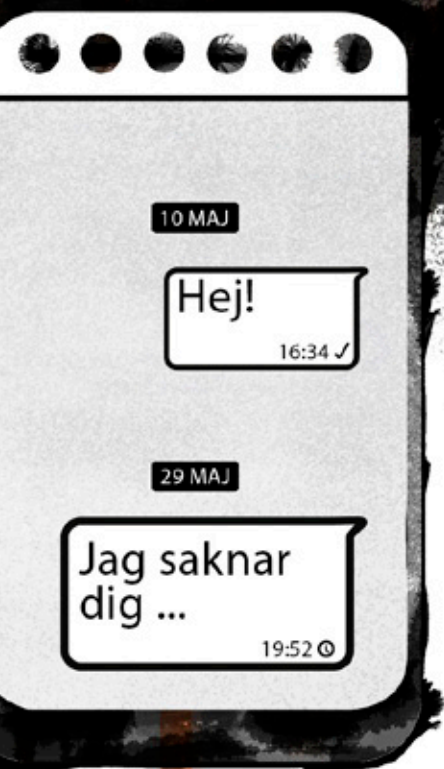
Vad säger man till den vars liv skakas om i grunden när man inte med någon ärlighet i världen kan säga att det ordnar sig? Vad gör man? Maktlösheten känns oändlig, men också rädslan – tänk om det varit jag, tänk om det varit min bror? Samma dag som beskedet kom skriver jag ett meddelande till min egen bror. I min familj har vi inte för vana att använda stora ord om våra känslor för varandra. I min familj har kärlek och omtanke ofta uttryckts genom att lägga kakel, riva hus eller bjuda på mat. Plötsligt blir jag rädd för att detta inte är tillräckligt, att han kanske är borta i morgon utan att jag fått ur mig orden om att jag älskar honom och är tacksam för att han är min bror.

»Vad säger man när man inte med någon ärlighet i världen kan säga att det ordnar sig?«

MAKTLÖSHETEN UPPREPAR sig när dödsbudet kommer några veckor senare. Jag har ingen aning om vad jag ska göra bortsett från att tala om för min vän att jag är så ledsen över hennes förlust. Vi bor inte i samma stad och våra vardagsdiskussioner sker i text, över messenger. Vi delar frustrationer och glada överraskningar, trötthet, tacksamhet, oro för framtiden, minnen från förr. Kan man ens prata om sin vardag när ens vän har mist sin bror? Jag tvekar i någon dag tills jag börjar inse att tystnaden på messenger om allt som inte handlar om dödsfallet och sorgen är besläktat med att gå över till andra sidan gatan för att undvika att möta den sörjande. Så jag skriver, och gör det först trevande, på ett alldeles nytt sätt rädd för att uppfattas på fel sätt.

Mitt trevande och min hjälplöshet får mig att undra om vi någonsin talade om sorg när jag gick i skolan. Om vi någonsin under lektionerna där lärarna försökte ge oss verktyg för att leva självständiga liv fick höra hur man stöder den som har sorg? Var det så att ingen nämnde det, eller var det så att det kändes för abstrakt, att det inte fastnade i minnet? Ändå kommer ingen av oss att komma undan döden, vare sig vår egen eller våra älskades. Vi knyter band till de människor som blir oss givna och blundar hårt, hårt för att inte tänka på att vi en dag kommer att skiljas åt, om inte annat så av dödens slutgiltighet. Inför detta ofattbara önskar jag att det fanns något jag kunde lyfta i försvar, en sköld att hålla upp framför min vän. Men i den ofullkomlighet som det jordiska livet är får jag ta till det jag har, mina öron och händer och armar. Lyssna, ge en kram, baka favoritkakorna.

Erika Rönngård är redaktör.

Pamela Granskog skriver om hur det är när världen inte längre är vanlig. FOTO: EMELIE WIKBLAD

dött?” ”Naturligtvis”, svarade hon.

– Så vi bakar kaka varje gång mommo har födelsedag. Vi firar hennes födelsedag, för hos oss finns hon fortfarande. Vi ser henne inte, men hon finns inom oss, i våra minnen. Hon är stjärnan som vi brukar se mörka kvällar.

FÖR ATT KUNNA TALA med barn om döden behöver vi också konfrontera våra egna rädslor. – Man är ju aldrig redo att säga hejdå till sin mamma.

Pamela Granskog skriver om sorgen i att mis-

ta en förälder, en sorg som på något sätt hör livet till.

– Jag vet inget om hur det är att mista sitt barn. Jag kan inte ens förstå vidden av det.

Med sin bakgrund som modersmålslärare och journalist är språket viktigt för henne. Ändå drog hon sig för att skriva.

– Jag tänkte att jag inte kan skriva om det, för att en sådan här sorg är något alla går igenom förr eller senare. Jag har ingenting att tillföra.

Tillslut kände hon att hon måste få sätta ner tankarna i text. Den första texten skrev hon kring allhelgona. Sedan dess har det blivit blogginlägg och radioandakter kring samma tema.

Hon tycker om bilden av att kyrkans altarring är en halvcirkel för att den andra halva består av dem som lämnat oss.

Ett halvt år efter att Pamela Granskogs mamma dött blev hennes morbrors fru – som stått dem nära under mammans sista tid – sjuk och dog. Följande morgon fick Pamela ett sms av sin kusin, som berättade att de den kvällen förstått att slutet var nära. Kusinen skrev: ”Jag sa till henne: Pamela vill att du hälsar till hennes mamma.”

– Fast jag vet att mamma finns omkring mig, kan inte mitt mänskliga förstånd ta in det. Men när jag vet att någon som lämnar oss bär den här hälsningen med sig – det är en svindlande tanke.

”Sorg är inte en prestation”

Sorgen är inget att skämmas över – eller att vara stolt över, säger Fritjof Sahlström. Den är en del av livet. Men han tror vi behöver våga dela berättelser och ge rum för sorgen i vardagen.

Fritjof Sahlströms fru Leena dog i vintras, efter fyra och ett halvt årssjukdom. En veckasenare, när han skulle skriva sin tidningskolumn, valde han det enda ämne han kunde välja just då. Varför skriva om något så personligt?

– Kolumnen skrev jag för att det är viktigt med de här delade berättelserna. Det är viktigt att prata om det och det är viktigt att berätta – och dela det som ändå är så avgörande.

Fritjof Sahlström är noga med att inte göra anspråk på någon särskild kunskap om sorg.

– Jag är ingen expert på sorg, jag är forskare i pedagogik. Åtminstone hälften av alla människor förlorar sin partner i något skede av livet. Jag är bara en i raden av likvärdiga parallella berättelser.

Samtidigt tänker han att vi som samhälle behöver kunna tala om sorg.

– Det är rimligt att det finns plats för sorg i vardagen, på olika sätt. Det är bra att vi för en gemensam öppen diskussion kring sånt som angår oss och som det kanske har varit onödigt mycket tystnad kring.

Ingens berättelse är förmer, men varje berättelse är viktig. Vispeglar våra erfarenheter i andras berättelser, och i skönlitteratur och poesi.

Reaktionerna på kolumnen var mycket positiva. Han tror att det kan vara lättare för människor att känna medkänsla och engagemang när de har något att förhålla sig till.

– Men efteråt har jag funderat att det, även när man är mitt uppe i det, gäller att komma ihåg att allt det privata kanske inte ska bli öppet för fler.

ATT VETA VAD begreppet sorg är, att ha läst böcker och sett filmer, haft släktingar som gått bort, går inte att jämföra med att ens fru och ens barns mamma dör.

– Genast när sjukdomsbeskedet kommer försvinner framtiden, den förlorar man genast. Man får lov att tänka om kring horisont och framtid.

Det är en viss slags sorg. Sjukdomsprocessen innehåller både med och motgång, men hela vägen finns en insikt om att något är oåterkalleligt. För Leena och honom varade den fyra och ett halvt år.

– Då hinner man ju lära sig en hel del, om sitt eget och andras förhållningssätt till hur man ska leva livet. Man förlorar vissa saker, men det finns samtidigt saker som får en annan skärpa.

När någon dör är det en annan slags sorg.

– Det är svårt att föreställa sig hur det är. Och att det är så många olika saker, samtidigt.

Han tror inte det finns någon instruktionsmanual, någon ”Sorg for dummies”, som kan berätta hur man ska göra.

– Vi försökte på riktigt, och lyckades ganska bra, med att inte ta ut sorgen i förskott. Vi kände att livet blev ännu mera meningsfullt om vi levde i någon slags naiv optimism. Jag är ju forskare, så jag är stenhårt för realism, men det var nog bättre att tro på det osannolika och leva enligt det.

Han tror det kan vara möjligt att vara förberedd på hur det ska kännas – men han tror inte att det behövs.

– Framförallt vet jag inte vad det gör med nuet, med det liv som ännu pågår medan man håller på och förbereder sig. Det är ju ingen

Fritjof Sahlström miste sin fru i vintras. FOTO: EMELIE WIKBLAD

prestation; att vi som har förlorat våra anhörig går omkring och tävlar i vem som sörjer mest och bäst.

HANOGILLAR UTTRYCKET ”hantera sorgen”.

– Det är inte ett projekt. Det är inte steg ett, två, tre och så vidare. Det handlar mera om att hitta bra sätt att leva bredvid sorgen, tillsammans med den, att låta det rymmas många saker samtidigt i vardagen.

Frånvaron finns kvar. Sorgen är inte en sjukdom man tillfrisknar från. Ordet hantera kan ge känslan av att sorgen nu är dominerande, men sedan ska den ersättas med annat. Men många människor som förlorar en anhörig har levt länge tillsammans med den människan.

– De åren formar ju en själv på så många sätt, det vore absurt att tänka sig att man inte skulle vilja vara allt det också i fortsättningen, även om man inte är två.

För att hitta sätten att leva bredvid och tillsammans med sorgen har – utöver barnen, släktingarna och vänner som stöttat – även hans psykolog varit viktig.

– När det kommer till sådant som konkret gett mig verktyg för att hitta fotfäste, så har det varit väldigt viktigt med de samtalen.

Fritjof Sahlström har en generös inställning till människorna i sin omgivning.

– Jag vet hur svårt det är att ta mod till sig och våga komma fram och säga ”jag beklagar”. Så om det blir lite tokigt för någon, det är inte hela världen. Om engagemanget finns där märks det.

Människor som bryr sig, som frågar hur det är, som ger konkret hjälp – kanske kommer med mat eller städar – betyder mycket. Det gör också de många människor som gått igenom samma sak som han.

– Jag har fått syn på dem på ett annat sätt än tidigare. Och där finns ett slags stöd som inte kräver så många ord, bara vetskapen ”du har gjort det här”.

Att finnas tillgänglig för att lyssna räcker långt.

– Det är en del av livet att människor dör, så vi vet hur det fungerar, om vi tänker efter. Ha modet att vara tyst bara.

Han ser sig omkring i kaféet där vi sitter.

– Man skulle kunna gå och prata med alla här och alla skulle ha sina egna berättelser om det här, som också skulle vara värda att lyssna på.

»Man får lov att tänka om kring horisont och framtid.«

”Hördu pappa, är du präst eller lillebror?”

Jan-Erik Nyman hade varit präst i ett år när han förrättade sin första jordfästning. Det svåraste som präst har varit att möta den sorg som kommer oväntat – och att inte gömma sig bakom yrkesrollen när sorgen kommer nära.

Jag var riktigt ny präst när min egen pappa dog, så då fick jag det under skinnet. Men då var jag inte mogen att själv sköta begravningen, berättar Jan-Erik Nyman.

Han hade fått en nyinrättad tjänst som skolungdomspräst och trodde att det krävdes att han skulle vara duktig.

– Jag fick sorgebudet på natten och på morgonen for jag på skolbesök.

Halva dagen hade gått innan tanken på hans familj, mamman som blivit änka, hann ifatt honom.

– Där tog jobbet mig, jag släppte inte fram sorgen överhuvudtaget. Det gick nästan ett år innan jag plötsligt en morgon inte kom igång. Då sörjde jag min far intensivt. Det lärde mig något som jag burit med mig sedan: Det går inte att förtränga sorgen. Den måste få komma ut och ta sig de uttryck den tar sig.

NÄR HAN FÖRSTA gången skötte en begravning hade han varit präst i ett år.

– Den första jag jordfäste var min faster, en gammal dam. Det var den första erfarenheten av att som präst möta människor med sorg.

De var hans släktingar och han minns att det kändes ganska naturligt.

– Jag pratade mycket med hennes man, både före och efter begravningen, och fick ta del av en gammal mans sorg.

»Det går inte att förtränga sorgen.«

Svårast för honom som präst har varit att möta människors sorg när ett barn dött, eller när en människa omkommit i en olycka.

– Det är så oväntat. Och kommer som ett slag mot ansiktet på de som lever kvar. Chocken kan vara så påtaglig. Alla frågor om varför.

Han ser att hans uppgift har varit att vara medmänniska.

– Jag kan inte sörja deras sorg, men jag kan färdas ett stycke av vägen med dem – ge trygghet och hopp trots allt.

Han har märkt att en del – kanske i synnerhet män – ibland är rädda för att gråta inför andra. Ändå är gråt ett naturligt sätt för oss människor att ge uttryck för sorg.

Sorgen har många ansikten och orsaker; en relation eller en vänskap som tar slut, att bli av med sitt jobb, att bli sjuk, är också förluster.

– Man förlorar något som varit värdefullt för en. Det finns oerhört många varianter på temat. Oberoende av vad orsaken till sorgen är så är det viktigt att man bejakar sin sorg och ger den plats och tid, säger Nyman.

– Har man inga ord att ta till räcker det att finnas till för den som sörjer, säger Jan-Erik Nyman. FOTO: MARIA EKLUND

HAN MINNS DEN dagen, för några år sedan, när han ringde och berättade åt sina vuxna barn att deras farbror dött. Han gick sakligt igenom vad som skulle hända nu.

– En stund senare ringde min dotter och sa: ”Hördu pappa, är du präst eller är du lillebror?”

För ett och ett halvt år sedan dog Jan-Erik Nymans fru Melita.

Faran för en präst är att han så lätt kan slinka in och gömma sig bakom prästrollen när sorgen kommer nära – och inte ger sig själv tid och möjlighet att sörja.

– Det här lät mina barn inte mig göra när min hustru dog. Och jag har varit oerhört glad att de gjorde det. De meddelade mig kärleksfullt och varsamt: ”Pappa, du ska inte ens tänka tanken att du skulle jordfästa mamma. För en gångs skull vill vi att du ska sitta i bänken med oss.”

Han minns dem som varit medmänniskor, som tagit sig tid, brytt sig och lyssnat utan behov att prata.

– De ett och ett halvt åren som gått sedan min hustru levte färdigt här på jorden har jag lärt mig att det finns så oerhört många goda, fina, kloka människor som vårdar prästens själ.

”JAG VET INTE vad jag ska säga”, är en vanlig känsla när någon i ens närhet sörjer.

– Ord av tröst är säkert på sin plats, men har man inga ord att använda så räcker det att finnas till. Vara en axel att luta sig mot om någon behöver den, det är ungefär vad man kan göra.

Varje persons sorg är unik. Lyssna om den sörjande vill berätta. Ge ett handtag till någon som plötsligt blivit ensam, hälsa på, erbjud dig att skjutsa, koka mat åt den som är i akut sorg och kanske glömmer att äta.

– Det är så mycket praktiskt som kan vara till enorm hjälp när någon i ens omgivning har sorg, säger Jan-Erik Nyman.

FOTO: CAMILLA HYNINEN

JANETTE LAGERROOS

Visst kommer du med på festen?

”JAG SÄGER ER att ingen av alla dem som först blev bjudna skall få vara med på min fest.” Luk 14:24

I liknelsen tackar gästerna nej till en fest. Varför gör de så? Vem tackar nej till en fest? Jo, de som anser sig vara för fina för festen. De som tycker att det inte bjuds på tillräckligt fin mat. De som tycker att de inte vill bli sedda med värden. Då tänker jag att värden gjorde rätt. De var inte värda att bli bjudna en gång till.

Nu är det här en liknelse och den handlar om att vi blir bjudna till himmelriket. Om man då anser sig vara för fin för himmelriket och tackar nej, då blir man utanför. Det här är rätt så hårda ord, men Jesus kunde vara mycket sträng i sin undervisning. Ibland behövs det att läraren är sträng för att de som lyssnar ska ta till sig budskapet. Här var det fariseer som lyssnade och de kanske behövde påminnas

»Vem tackar nej till en fest? Jo, de som anser sig vara för fina för festen.«

om att de inte var finare än någon annan, utan att de också behövde tacka ja till inbjudan till himmelriket.

I MINA TANKAR dyker en gäst upp som först tackade nej och som sedan ångrade sig. Jesus talar inte om någon sådan, men jag som sällan kan bestämma mig på momangen tänker mig en sådan gäst. Hur ska det gå för den? Är den för evigt utestängd?

Om vi bara hade den här liknelsen skulle svaret vara ja, men nu har vi så många flera berättelser som berättar om hur Gud söker efter oss och längtar efter oss, vi som inte kan bestämma oss på momangen. Därför är jag helt övertygad om att gästen som ångrade sig omfamnas av Guds kärlek och nåd så att gästen får en chans till. Den gästen är som det bortsprungna fåret som blir funnet och Gud gläder sig över att också den gästen kommer till festen.

Vilken fest det kommer att bli, tacka ja och kom!

Janette Lagerroos är tf. kaplan i Houtskärs kapellförsamling. **Idag** vandrar hennes tankar till alla som tror sig vara förmer än andra. **Hennes tips:** Älska din nästa som dig själv, och glöm inte att också älska dig själv, för Gud älskar dig.

SÖNDAG 30.6.2019, Tredje söndagen efter pingst

Söndagen ger kyrkoåret puls. Varje söndag har ett namn och ett tema som återkommer i bibeltexterna. **Den här sidan** berättar vad de närmsta två söndagarna handlar om i våra kyrkor.

Den här söndagen

handlar om hur vi svarar när Gud kallar oss. Om vi fokuserar på det vi vill och behöver göra här på jorden kan det hindra oss att ta emot den kallelse som Jesus ger. Temat för söndagen är **Kallelsen till Guds rike**.

Helgens texter

FÖRSTA LÄSNINGEN

Hos. 11:1–4

ANDRA LÄSNINGEN

Fil. 2:12–16

EVANGELIUM

Luk. 14:16–24

”När festen skulle börja skickade han sin tjänare att säga till de inbjudna: ’Välkomna, allt är färdigt.’ Men alla hade de någon ursäkt att komma med.”

Läs mera i
Luk. 14:16–24.

Psalmförslag

228, 904, 278, 408

Psalmerna är valda av
Dag-Ulrik Almqvist.

Herre, låt mig redan idag känna doften av din himmelska fest.

Bönen är skriven av Janette Lagerroos.
Följ Kyrkpressens bönetwitter
på sökordet #bönetwitter

SÖNDAG 7.7.2019, Fjärde söndagen efter pingst

Nästa veckas söndag

handlar om herden som söker varje borttappat får, om pappan som firar att hans förlorade son är återfunnen, om Gud som blir glad för varje syndare som vänder tillbaka. Temat är **Förlorad och återfunnen**.

Helgens texter

FÖRSTA LÄSNINGEN

Jes. 57:15–19 (20–21)

ANDRA LÄSNINGEN

1 Petr. 5:5–11

EVANGELIUM

Luk. 15:1–10

”Om någon av er har hundra får och tappat bort ett av dem, lämnar han då inte de nittionio i öknen och går och letar efter det borttappade tills han hittar det?”

Läs mera i
Luk. 15:1–10.

Psalmförslag

264, 905, 381, 384

Psalmerna är valda av
Dag-Ulrik Almqvist.

Sommarens musikaliska pärlor

Sommartid fylls kyrkorna av konsertserier och andra musiksatsningar. Det bjuds på allt från orgel till flöjt, från folkmusik till moderna kompositioner. Här ett plock ur församlingarnas digra musikprogram:

Konsert i Pernå kyrka:

onsdag 10.7 klockan 18: Duo Joseida, cello och piano.

Musik i domkyrkan i Borgå:

torsdag 4.7 klockan 18: Ville Niemelä, tuba & Jarkko Yli-Annala, orgel.

torsdag 11.7 klockan 18: Martina Brunell, ackordeon & Mauriz Brunell, orgel.

Sommarkonsertserien i Gamla kyrkan i Sibbo:

torsdag 4.7 klockan 19: Felis-kvartetten – Mozart & Debussy.

Musik i sommarkvällen i Esbo domkyrka:

söndag 7.7 klockan 19: MEDITATIO. Duo Kaamos: Aino Peltomaa, sång, lyrik. Nathan Wouters, kontrabas, elektronik, kompositioner.

Kvällskonsert i Helsing kyrka S:t Lars:

torsdag 4.7 klockan 19: J.H. Roman möter G.F. Händel. Barockensemble Vox Musarum; Noora Karhuluoma, sopran, Hanna Thiel, cello /viola da gamba, Marco Bonacci, cembalo.

torsdag 11.7 klockan 19: Sommarkvällens sator med cello och piano. Duo Joseida. Maria Kämppi, piano & lida-Alina Poijärvi, cello.

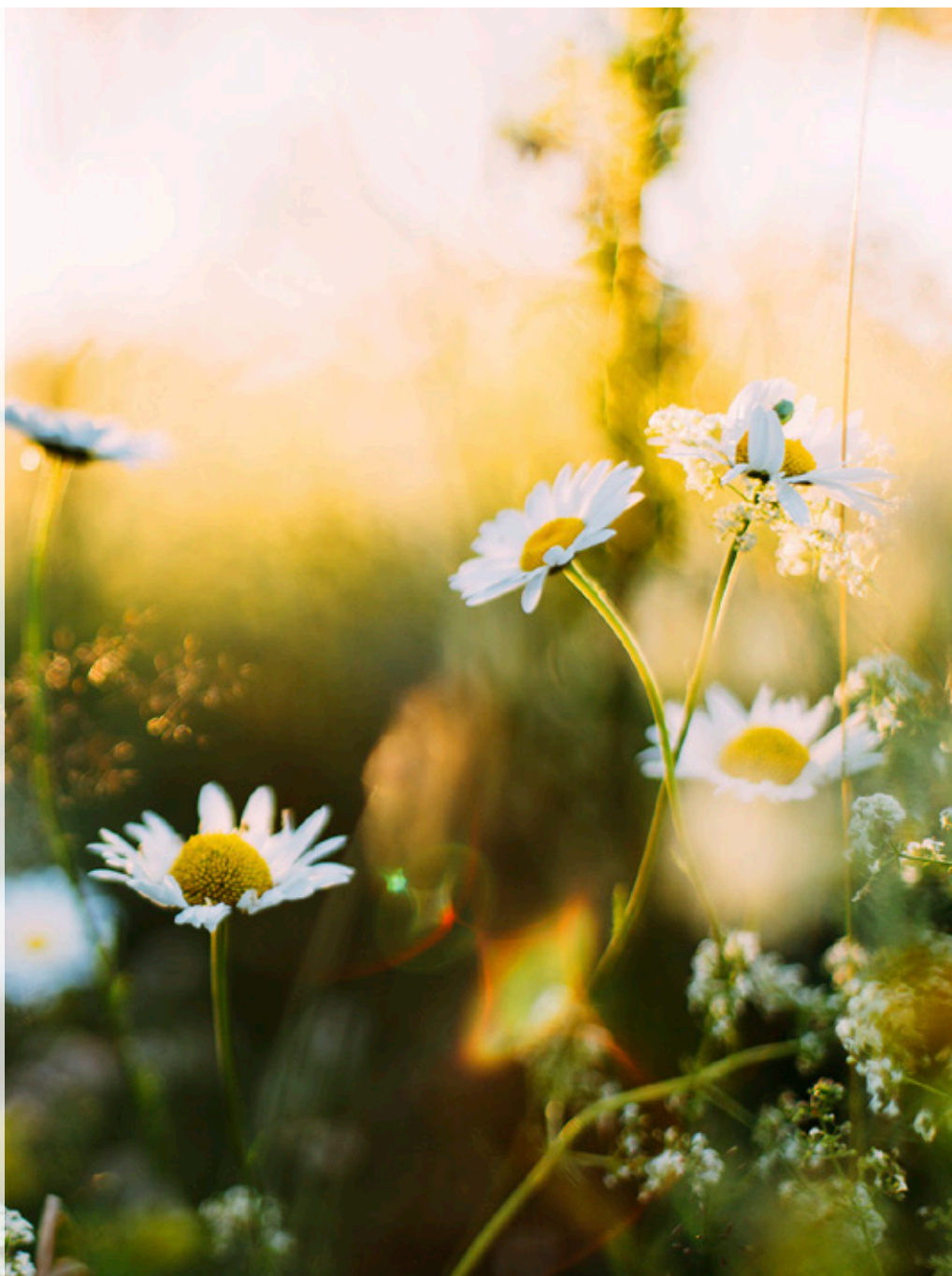
Söndagsmusik med nattvard i Viinikka kyrka i

Tammerfors:

söndag 7.7 klockan 18: "I Armas fotspår", flöjtkvartetten Arma. Antero Eskolin, Paula Sirén.

Konsert i Ingå kyrka:

onsdag 3.7 klockan 19.00: Laura Rahnasto, flöjt, Janne Malinen, gitarr.

DOMPROSTERIET

AGRICOLA

Högmässor

Sö 30.6 kl. 10: Högmässa i Liljendal kyrka, RL, CWR

kl. 13: Högmässa i Pernå kyrka, RL, CWR

kl. 16: Högmässa i Strömfors kyrka, RL, CWR

Sö 7.7 kl. 10: Högmässa i Lapträsk kyrka, SL, JE

kl. 10: Flerspråkig Regnbågsmässa i Lovisa kyrka, Essi Aalto, RL, Anne Käki-Kuorikoski

kl. 13: Högmässa i Lovisa kyrka, SL, JE

kl. 18: Friluftsgudstjänst i Byagården, Sarvaslö RL, JE

Övrigt

Onsdagar kl. 13–15: Sommarcafé vid Lovisa prästgård, RL, JE. Egen stol med. Vid regn är vi i Lilla salen i församlingshemmet

To 4.7 kl. 18: Läsmöte i Sandö, Ungdomsföreningshuset, RL, JE

On 10.7 kl. 18: Duo Joseida, konsert

i Pernå kyrka. Cello-piano duo. Programblad

To 11.7 kl. 14: Musikkvart i Liljendal kyrka, JE

To 11.7 kl. 18: Läsmöte i Våtskäer, Göstas, hos Gunvor och Edgar Eriksson, RL, JE

BORGÅ

Sö 30.6 kl. 10: Gudstjänst i Kullo bykyrka, Erik Vikström, Söderström

KL. 12.15: Högmässa i domkyrkan med konfirmation, Houtskär 2 A, Smeds, Ina Laakso, Helenelund

KL. 15: Konfirmationsmässa i domkyrkan, Houtskär 2 B, Smeds, Eisen-
traut-Söderström, Helenelund

TI 2.7 KL. 12: Orgelkvart i domkyrkan, Jarkko Yli-Annala

KL. 13: Smultronställen – Vi besöker sevärheter i staden och avslutar med kaffe och dopp. Info och anmälan till

Irina Lemberg 040- 512 5082, irina.lemberg@evl.fi. I dag besöker vi Galleri Näsegårds konstutställning. Kaffeservering på Furunäs till självkostnadspris.

TO 4.7. KL. 12: Orgelkvart i domkyrkan, Kaisa Sidoroff

KL. 14: Kaffeandakt i Café Ankaret, Lindström, Helenelund

KL. 18: Musik i domkyrkan, Ville Niemelä, tuba & Jarkko Yli-Annala, orgel

BORGÅ

Smultronställen

Vi besöker sevärheter i staden och avslutar med kaffe och dopp. Tisdag 2.7 klockan 13: besöker vi Galleri Näsegårds konstutställning. Kaffeservering på Furunäs till självkostnadspris.

Info och anmälan till Irina Lemberg 040-512 5082, irina.lemberg@evl.fi.

SÖ 7.7 KL. 12.15: Högmässa i domkyrkan med konfirmation, Emsalö-lägrat, Stråhlman, Eisentraut-Söderström, Sinikka Stöckell

KL. 18: Gudstjänst i Svartbäck-Spjutsunds skärgårdskyrka, Smeds, Helenelund

TI 9.7 KL. 12: Orgelkvart i domkyrkan, Sinikka Stöckell

TO 11.7 KL. 12: Orgelkvart i domkyrkan, Mikael Helenelund

KL. 14: Kaffeandakt i Café Ankaret, Lemberg, Lindström, Helenelund

KL. 18: Musik i domkyrkan Martina Brunell, ackordeon & Mauriz Brunell, orgel

SIBBO

Mer information: på Sibbo svenska församlings hemsida www.sibbo-svenskaforsamling.fi

Sö 30.6 kl. 12: Mässa i Gamla kyrkan. Katja Korpi, Mauriz Brunell.

To 4.7 kl. 19: Sommarkonsertserien 1/7 i Gamla kyrkan. Felis-kvartetten – Mozart & Debussy. Fritt inträde. Marthornas klockstapelcafé.

Lö 6.7 kl. 18: Missionskväll i Tabor, Grönkullavägen 142. Box missions-krets sommarfest med missionärerna Christina och Andrey Heikkilä. Allan Lindqvist, Helene Liljeström medverkar. Servering.

Sö 7.7 kl. 12: Mässa i Gamla Kyrkan. Liljeström, Emma Moen.

To 11.7 kl. 19: Sommarkonsertserien 2/7 i Gamla kyrkan. Trio Valo – Ekon från sommaren. Folkmusik, solosånger och instrumentala stycken av finländska tonsättare. Fritt inträde. Marthornas klockstapelcafé.

HELSINGFORS PROSTERI

JOHANNES

Johanneskyrkan, Högbergsgatan 12 www.helsingforsforsamlingar.fi/johannes

GUDSTJÄNSTER

Högmässa: söndagar kl. 12 i Johanneskyrkan.

För mer information om gudstjänsterna, besök www.helsingforsforsamlingar.fi/johannes.

BARNFAMILJER

Dagsläger för barn i lågstadiet: 5–9 augusti kl. 9–16.30 i S:t Jacob.

Frågor och anmälningar senast 31.7 rikta till johannes.fors@evl.fi.

MUSIK

Lunchmusik: tisdagar kl. 12 i Gamla kyrkan. 2.7 barnkören Pied-

mont East Bay Children's Choir (California, USA), 9.7 med Laura Nurka.

Five O'Clock Organ: tisdagar kl. 17 i Johanneskyrkan. Eftermiddagsmusik på kyrkans båda orglar. 2.7 med Sixten Enlund och 9.7 med Dag-Ulrik Almqvist.

Klavertramp: torsdag 27.6 och 11.7 kl. 12 i Berghälls kyrka. Årets orgelmusikserie har rubriken "In honorem" och pågår varannan torsdag hela sommaren. Almqvist.

EVENEMANG

Psalmandakt och sommarcafé: onsdagar kl. 14 i S:t Jacobs kyrka. Vi håller andakt och dricker sedan kaffe tillsammans.

Sommarcafé: måndagar kl. 13–15 i Hörnan. Vi umgås och samtalar över en kopp kaffe med tilltugg.

UNGDOMAR

Ungdomsverksamheten flyttar ut till Lekholmen under sommaren. Mer information finns på www.lekholmen.fi. Ungdomsverksamheten hittas även på @johannesungdom på Instagram.

MATTEUS

Matteuskyrkan, Åbohusvägen 3 www.helsingforsforsamlingar.fi/matteus

SOMMARKAFÉ

Sommar betyder mysiga kaffestunder utomhus! Torsdagen den 4.7 kl. 13 är det igen dags för sommarkafé i Matteus. Vi samlas i Matteuskyrkan sex torsdagar under högsommaren för att vara tillsammans, fira andakt och ta en kopp kaffe eller te och en bit sött. Om vädret tillåter avnjuter vi kaffet utomhus. Sommarens övriga kaféstunder är 11.7, 18.7, 25.7 och 1.8. Pricka in datum i kalendern redan nu!

GUDSTJÄNSTER

Högmässa söndagen 30.6 kl. 10 i

Matteuskyrkan: med Kankare och Andersson. Kyrkkaffe efteråt i Olavus-salen.

Högmässa söndagen 7.7 kl. 10 i Matteuskyrkan: med Kankare. Kyrkkaffe efteråt i Olavussalen.

Högmässa på Lekholmen söndagen den 14.7 kl. 12: med Wilén. Programmet ser ut som följande:

10.45 Avfärd från Degerö (Rävsundsvägen 1)

11.25 Framme på Lekholmen

12.00 Högmässa i Lekholmens kapell

13.30 Lunch

15.15 Avfärd från Lekholmen

15.45 Tillbaka på Degerö

Välkommen med!

PETRUS

Bibeldagar i Houtskär 10–14.8

Inspirerande dagar i skärgården. Första samlingen är lördag kväll och gudstjänst ordnas i Iniö på söndag. Dagarna avslutas tisdag kväll. Pris 280€ enkelrum/220€ dubbelrum/barn under 16 år halvt pris. Mat ingår. Mer info på hemsidan www.petrusforsamling.net. Anmälan till kansliet petrus.fors@evl.fi

PETRUS

Petruskyrkan Skogsbäcksvägen 15 OBS! Ny post- och besöksadress www.petrusforsamling.net

GUDSTJÄNSTER

Högmässa i Äggelby gamla kyrka: Under sommaren söndagar kl. 10.

30.6, Sandell. 7.7, Thylin. Kyrkkaffe.

Högmässa i Munksnäs kyrka: Under sommaren söndagar kl. 13. 30.6, Sandell. 7.7, Thylin. Kyrkkaffe. Ingen söndagsskola under sommaren.

Sommarpuls: Avslappnad gudstjänst varje söndag under sommaren kl. 15.30. Inspirerande undervisning, bön, grillning och knytkalas. Petruskyrkan.

CAFÉ TORPET

Café Torpet är Petrus församlings café på Köpingsvägen 48 i Södra Haga. Prisbelönt lekhörna för små barn, gott kaffe och varm stämning.

Café är stängt: fr.o.m. midsommar till 4.8, och öppnar igen 5.8. Välkommen på kaffe eller lunch då!

EVENEMANG

Bibeldagar i Houtskär 10–14.8: Första samlingen lördag kväll utfärd och gudstjänst söndag i Iniö. Dagarna avslutas tisdag kväll. Pris: 220€ dubbelrum/280€ enkelrum, under 16 år halvt pris, barn under 3 år gratis. Mat ingår. Anmälan: Petrus kansli, 09-2340 7112 eller petrus.fors@evl.fi. Mer info på Petrus hemsida www.petrusforsamling.net eller av Stig-Olof Fernström, stiga@bof.nu

Sommarens gemenskapsdag på Björkebo 14.8: Vi åker ut till lägergården Björkebo för dagen för att umgås. Mer info och anmälan, Bodil Sandell 050-3803925 eller Gunilla Riska 050-5768643.

HELSINGFORS PROSTERI

Lekholmen är Helsingforsförsamlingarnas lägergård, vackert belägen i Helsingfors skärgård. Holmen är öppen 3.6–11.8. Välkommen hit och njut av gemenskap och natur i himmelsk samklang!

Dagsgäster: Turbåten trafikerar dagligen. Det är möjligt att köpa mat på holmen eller ta med egen matsäck.

Båttidtabeller och matpriser på hemsidan: www.lekholmen.fi.

Grupper: Om ni vill ha sommarträff på Lekholmen kontakta Ulrika Hansson tfn 050 346 8586, ulrika.hansson@evl.fi.

Barnens tisdag: Varje sommartisdag är det barnprogram på Lekholmen. Det kan vara allt från pyssel och bakning till cirkusskola eller skattjakt runt holmen.

Frågor: Ring eller sms:a holmungsdomsledarna 050-465 34 10. Mera info på Lekholmens facebookside.

Sommardagarna 9–11.8: Öppen holmbohelg för ungdomar och unga vuxna på Lekholmen. Sol, sköna människor, hav, bastu, strand, andakt, spel, vila. Mera info på sommarlagarnas facebookside.

Kyrkans samtalshjälp är till för dig som behöver ett lyssnande öra: De jourhavande är utbildade frivilliga eller kyrkligt anställda med tystnadsplikt. Telefonjouren 0400 22 11 90. Vi har öppet varje kväll kl. 20–23. Samtalsavgiften är vanlig lokal- eller mobilsamtalsavgift. Chatten är öppen må-to 19–21 på adressen www.samtalstjanst.fi/chat

Svarholmen, belägen nära Fölisön, är Helsingforsförsamlingarnas verksamhetscentrum: Holmen är en oas mitt i huvudstaden, där man kan koppla av mitt i storstadens larm och njuta

ESBO, JOHANNES AMERICA!

Piedmont East Bay Children's Choir med dirigent Robert Geary (Kalifornien, USA) uppträder i Esbo och Helsingfors.

Söndag 30.6 klockan 19: Musik i sommarkvällen i Esbo domkyrka.

Tisdag 2.7 klockan 12: Lunchmusik i Gamla kyrkan i Helsingfors.

Bilden från när kören besökte Estland år 2014. FOTO: MARISA RAHL

av naturen, solen och havet. Färjan från Edesviken tar cirka en kvart. Den familjevänliga ön bjuder på bland annat lekplats, långgrund badstrand och cafe. I kapellet hålls andakt dagligen. Dessutom ordnas en del evenemang och program under sommaren. Läs mera på www.mustasaarentoiminta-keskus.fi

DEUTSCHE GEMEINDE

So 30.6. um 11 Uhr: Gottesdienst (Matti Fischer)

So 7.7. um 11 Uhr: Gottesdienst (Hans-Christian Daniel)

OLAUS PETRI

Lö 29.6 kl 18: Helgsmålsbön. Marja Kyllönen, orgel.

Sö 30.6 kl 11: Högmässa. Lars-Olof Ahlfors och Hanna Laakkonen-Yang.

Lö 6.7 kl 18: Helgsmålsbön. Santeri Siimes, orgel.

Sö 7.7 kl 11: Högmässa. Lars-Olof Ahlfors och Pilvi Listo-Tervaportti.

MELLERSTAN NYLANDS PROSTERI

ESBO

Högmässor i Esbo domkyrka:

Sö 30.6 kl. 12.15: Ertman, Kronlund. Klockstapelkaffe.

Sö 7.7 kl. 12.15: Jäntti, Kronlund, M. Malmgren. Klockstapelkaffe.

Kvällsmässor i Mataskärs kapell:

To 27.6 kl. 18: Terlinden, Kronlund, Mataskär 2-skriftskolan.

To 4.7 kl. 18: Jäntti, M. Malmgren, Mataskär 3-skriftskolan.

Musik i sommarkvällen i Esbo domkyrka:

Sö 30.6. kl. 19. AMERICA! Piedmont East Bay Children's Choir, dirigent Robert Geary.

Sö 7.7 kl. 19. MEDITATIO: Duo Kaamos: Aino Peltomaa, sång, lyrik. Nathan Wouters, kontrabas, elektronik, kompositioner. Peltomaa, Wouters. Fritt intr. & progr. Friv. kollekt för musikkarbetet. Konsertserien forts. varje sö t.o.m. 25.8.

Orgelnatt & Aria: varje to t.o.m. 22.8 kl. 21 i Esbo domkyrka. Mer info och biljetter: urkuyofestival.fi/sve

Sommarsamling: Olars kyrka, svenska sidan, ti 2.7 kl. 13-14.30. Andakt, kaffe med dopp, samvaro.

Dagsläger för seniorer & daglediga: Mataskärs lägercentrum må 22.7 kl. 10-19.30 och ti 23.7 kl. 9-19.30. Program inne och ute kring temat "Du är en pärla". Pris: 50 €/2 dagar, 30 €/1 dag för medl. i Esbo sv. förs. 60 €/2 dagar, 40 €/dag för övriga. Ta med

handduk, badkläder, kläder och skor enl. väder. Anm. senast 28.6, Emma Mård, 050 472 8717 eller diakoni.es-bosvenska@evl.fi

Öppen mottagning: varje to kl. 10-12, Esbo sv. förs. kansli, Kyrkog. 10. Kom och träffa diakoniarbetaren för samtal.

Esbo domkyrka är vägkyrka t.o.m.

2.8: Öppet varje dag kl. 10-18, utom vid förrättningar och övningar. Kyrkguiden på plats må-fre kl. 11-16. Kyrkan presenteras även på finska och svenska varje onsdag kl. 14-15.

GRANKULLA

Sö 30.6 kl. 12: Högmässa, Jarmo Juntumaa, Barbro Smeds. Kaffe i nedre salen.

To 4.7 kl. 13.30-15: Sommarcafé på kyrkans innergård, Susanna Lönnqvist, Barbro Smeds.

Sö 7.7 kl. 12: Högmässa, Susanna Lönnqvist, Barbro Smeds. Kaffe i nedre salen.

To 11.7 kl. 13.30-15: Sommarcafé på kyrkans innergård, Susanna Lönnqvist, Barbro Smeds.

KYRKSLÄTT

Sö 30.6 kl. 10: Högmässa i Haapajärvi kyrka. Rönneberg, Joki.

To 4.7 kl. 13-14.30: Grill-eftermiddag i Veikkola församlingshem tillsammans med finska församlingen.

Sö 7.7 kl. 12: Sommargudstjänst på Stor-Raula i Lappböle. Christina och Andrey Heikkilä kommer för att berättat om sitt arbete som missionärer i Ryssland. Det serveras mat och kaffe samt ordnas auktion till förmån för Finska Missionssällskapet. Rönneberg, Joki.

On 10.7 kl. 12-13.30: Sommarcafé i Masaby kyrka tillsammans med finska församlingen.

Kyrkoherdeämbetet: öppet sommartid juni-augusti må-to kl. 9-11.30 och 12.30-15. Fredagar stängt. Tel. (09) 8050 8292. Epost: kyrkslatts.svenska.forsamling@evl.fi

www.kyrkslattsforsamlingar.fi

TAMMERFORS

Sön 30.6 kl. 11: Gudstjänst i SvH, Markus Syrjäntie, Anna Arola

Ons 3.7 kl. 12.30: "Toivoo ja lohtua - sanoin ja sävelin" (på finska) på Kalevankangas gravgård och i stora kapellet, start från huvudentrén, Hautausmaankatu 6, församlingsmedlemmarna tolkar dikter, Satu Saarela-Mäjanen, musik Petra Perttula & Paula Sirén, i samarbete med Tampereen Eteläinen seurakunta

Sön 7.7 kl. 18: Söndagsmusik med nattvard i Viinikka kyrka, "I Armas fotspar", flöjtkvartetten Arma. Antero Eskolin, Paula Sirén

VANDA

Sö 30.6 kl. 10: Högmässa i Helsing kyrka S:t Lars, Kyrkov. 45. A. Paavola, A. Ekberg

To 4.7 kl. 19: Kvällskonsert i Helsing kyrka S:t Lars. J.H. Roman möter G.F. Händel. Barockensemble Vox Musarum; Noora Karhuluoma, sopran, Hanna Thiel, cello /viola da gamba, Marco Bonacci, cembalo. Fritt inträde, programblad 5 €.

Sö 7.7 kl. 10: Högmässa i Helsing kyrka S:t Lars. A. Paavola, A. Ekberg

To 11.7 kl. 19: Kvällskonsert i Helsing kyrka S:t Lars. Sommarkvällens sagor med cello och piano. Duo Joseida. Maria Kämppi, piano & lida-Alina Poijärvi, cello. Fritt inträde, programblad 5 €.

To 18.7 kl. 19: Kvällskonsert i Helsing kyrka S:t Lars. I Fiori del Barocco - Barockens blomsterarior. Tia Svanberg,

sopran, Marjaana Merikanto, cembalo. Fritt inträde, programblad 5 €.

To 25.7 kl. 19: Kvällskonsert i Helsing kyrka S:t Lars. Toner i ljus och gestalt - Gregorianik möter folkmusik. Marianne Maans och Sofia Lindroos, violiner och sång. Fritt inträde, programblad 5 €.

RASEBORGS PROSTERI

EKENÄSNEJDENS SVENSKA

Sö 30.6:

-Kl. 10 Högmässa med konfirmation: Ekenäs kyrka. Cleve, Österberg, Storbacka.

-Kl. 10 Högmässa: Tenala kyrka. Yliportimo, Lindroos.

-Kl. 18 Kvällsmässa med orgelmusik av J S Bach: Snappertuna kyrka, Cleve, Storbacka.

-Kl. 16 Fam. Gräsbecks trad. sommarkonsert med fam. Sandell: Bromarvs kyrka. Fritt inträde, program 15€.

On 3.7:

-Kl. 12.30 Lunchmusik: Ekenäs kyrka. Suvi Gräsbeck, kantele. Fritt inträde.

Fr 5.7:

-Kl. 16 Eftermiddagsmusik: Bromarvs kyrka. Suvi Gräsbeck, kantele. Fritt inträde.

Sö 7.7:

-Kl. 10 Högmässa: Ekenäs kyrka. Yliportimo, Lindroos.

-Kl. 13 Tvåspråkig gudstjänst: Koskis gårds kyrka. Yliportimo, Lindroos. Busstransport fr. Bromarvs kyrka kl. 11.30 via Ekenäs förs.hem kl. 12, via Tenala kyrka kl. 12.15. Retur. Byrådet bjuder på kaffe.

On 10.7:

-Kl. 12.30 Lunchmusik: Ekenäs kyrka. Samuel Eriksson, piano. Fritt inträde.

Fr 12.7:

-Kl. 16 Eftermiddagsmusik: Bromarvs kyrka. Samuel Eriksson, piano. Fritt inträde.

Info: www.ekenasnejdensforsamling.fi

INGÅ

Lö 29.6:

- kl. 11.00 Guidning (sv): Ingå kyrka. Kom och bekanta dig med Ingå kyrka, gratis guidning med Erkki Päiväranta (guidning på finska kl 13).

Sö 30.6:

- kl. 10.00 Högmässa: Ingå kyrka. Hellsten, Gustafsson Burgmann.

Ti 2.7:

- kl. 18.00 Israeliska danser, övning: Församlingshemmet. Unnérus.

- kl. 18.00 Bildmeditation: Ingå kyrka. Hellsten.

Ons 3.7:

- kl. 19.00 Konsert: Ingå kyrka. Laura Rahnasto, flöjt, Janne Malinen, gitarr. Fritt inträde, programblad 5 €.

Sö 7.7:

- kl. 10.00 Högmässa: Ingå kyrka. Hellsten, Gustafsson Burgmann.

Ons 10.7:

- kl. 13.00 Musikstund med kaffe: Ingå kyrka. Tom Sontag spelar piano.

Lö 13.7:

- kl. 12.00 Pilgrimsvandring: Degerby kyrka - Ingå kyrka. Start kl 12 från Degerby, avslutas med nattvardsandakt i Ingå kyrka kl 18. Anmälningar senast 8.7.2019 tel 09-2219 030/Ingå församlings kansli eller e-post: inga.kansli@evl.fi

Mera info: www.ingaforsamling.fi

KARIS-POJO

Högmässa sö 30.06

kl. 10: i S:ta Katarina kyrka i Karis.

kl. 12: i S:ta Maria kyrka i Pojo.

Högmässa sö 7.7

kl. 10: i S:ta Katarina kyrka i Karis.

kl. 12: i S:ta Maria kyrka i Pojo.

Mera info: www.karis-pojoforsamling.fi

INGÅ

Vandra från kyrka till kyrka

Lördag 13.7 klockan 12.00 ordnas pilgrimsvandring från Degerby kyrka till Ingå kyrka: Start kl 12 från Degerby, avslutas med nattvardsandakt i Ingå kyrka kl 18. Anmälningar senast 8.7.2019 tel 09-2219 030/Ingå församlings kansli eller e-post: inga.kansli@evl.fi

Någon som lyssnar

Vid Kyrkans samtalstjänst finns det någon som lyssnar – telefonjouren är öppen hela sommaren.

Kyrkans samtalstjänst betjänar också i år hela sommaren. Telefonjouren är öppen såväl vardag som helg på båda språken. De som svarar på samtalen är kyrkligt anställda och frivilliga som fått utbildning för uppgiften.

Det går bra att ta kontakt med kyrkans samtalstjänst om det är något som tynger. Under senare tid har de vanligaste samtalsämnena varit relationer, vardagliga situationer, välmående och sjukdom. Dessutom är ensamhet, tro, livets mening och etik vanliga samtalsämnen.

Hjälp kan man få via telefon, chatt, nättjänst och brev. Samtalen är alltid konfidentiella och anonyma.

Svenska chatten stängd i juli

Samtalstjänstens svenska telefonjour är öppen varje kväll klockan 20–23 på nummer 0400 22 11 90. Den finska jouren är öppen söndag till torsdag klockan 18–01 och fredag–lördag klockan

18–03 på nummer 0400 22 11 80.

Samtalstjänstens svenskspråkiga chatt är stängd i juli, men öppnar igen i augusti med vanliga öppettider: måndag till torsdag klockan 19–21.

I samband med skolstarten håller den svenska chatten öppet förutom på kvällarna också klockan 13–16 under tiden 12–23 augusti, berättar sakkunnig Sara Grönqvist som ansvarar för samtalstjänsten på svenska.

Samtalstjänstens nättjour är där emot öppen hela sommaren och svarar på meddelanden inom någon dag. Den finska chatttjänsten är öppen under sommaren måndag till fredag klockan 16–20.

Vill man ta kontakt genom ett traditionellt brev på posten så skickar man det till Församlingarnas brevjour, PB 210, 00131 Helsingfors. Den som vill ha svar via brev ska komma ihåg att sätta med uppgifter om namn och adress. Mer info: www.samtalstjanst.fi

Relationer, ensamhet och sjukdom är vanliga samtalsämnen. De som svarar på samtalen är kyrkligt anställda och frivilliga som fått utbildning för uppgiften.

FOTO: PIXABAY/ MONICORE

Ta en paus!

Klimattemat kallar till vägkyrkan – snart kan man ladda elbilen medan man pausar.

Vägkyrkorna från Hangö till Utsjoki är igen öppna och står till resenärer- nas tjänst. Vägkyrkorna erbjuder en himmelsk rastplats från juni till dess att skolorna inletts i augusti. Öppet- tiderna varierar från kyrka till kyrka men i allmänhet håller vägkyrkorna öppet 10.6–20.8.

Vackra kyrkor i välskötta omgivningar bjuder på ett alternativ till andra rastplatser. Det finns mycket att se och uppleva för den som är intresserad av kultur eller bara vill stilla sig en stund.

Du kan stiga in på ett spontant besök under bilresan – eller göra en vägkyrkorunda enligt ett visst tema. För den som är intresserad av Alvar Aaltos arkitektur finns det sex olika mål, medan det för de som är intresserade av glaskonst finns flera tiotals kyrkor att besöka. Information om temakyrkorna finns på finska på vägkyrkornas webbplats.

Nya kyrkor i år är bland andra de fina träkyrkorna Räsö kyrka i Björneborg och Soini kyrka i Österbotten, den ortodoxa Heliga Treenighetens katedral i Uleåborg och Ähtäri kyrka. Allt som allt finns i år 272 vägkyrkor.

Tema: klimatet

Temat för vägkyrkorna 2019 är kli-

Vägkyrkoskyltarna leder fram till de 272 vägkyrkor som i år håller dörrarna öppna för sommarresenärer. FOTO: ARKIV

matet. Evangelisk-lutherska kyrkan i Finland är aktivt med och arbetar för klimatet. Församlingarna förbinder sig att vidta konkreta åtgärder för att minska sina egna utsläpp och dessutom stödja sina medlemmar och andra att ändra livsstil så att den blir hållbar med tanke på klimatet och miljön.

Ett av målen för kolneutralitet i kyrkans klimatstrategi är att varje vägkyrka ska ha en laddningsstation för elbilar 2021.

Alla vägkyrkor finns samlade på vägkyrkornas webbplats www.tiekirkot.fi/svenska där det finns information om kyrkornas öppettider. Si-

dans karttjänst visar kyrkans exakta placering och ger vägbeskrivning ända fram. Längs vägarna finns de bekanta vägkyrkoskyltarna som leder resenären fram.

KYRKLIG TIDNINGSTJÄNST

Andrum kl. 6.54

(med repris 9.10)

Fredag 28.6 Hedvig Långbacka, Helsingfors

Måndag 1.7 Erika Boije, Uppsala

Tisdag 2.7 Anna Maria Böckerman, Helsingfors

Onsdag 3.7 Tomas Ray, Helsingfors

Torsdag 4.7 Anna Maria Böckerman, Helsingfors

Fredag 5.7 Kjell Frisk, Hammarland

Måndag 8.7 Sofia Torvalds, Esbo

Tisdag 9.7 Anna Maria Böckerman, Helsingfors

Onsdag 10.7 Erika Boije, Uppsala (R)

Torsdag 11.7 Pia Kummel-Myrskog, Helsingfors

Gudstjänst kl. 13.03

Söndag 30.6 Gudstjänst från Svenska lutherska evangeliföreningens årsfest i Kristinestad. Mötesledare: Emma Lönnqvist och Ron Lönnqvist. Tal: Vesa Ollilainen. Organist: Anna Karin Martikainen. Pianister: Niklas Lindvik och Felix Lindvik. Körledare: Maarja Vardja, Sabina Sjöbacka, Mikaela Malmsten-Ahlsved och Niklas Lindvik. Körer: EELK Misjonikeskus kör (Estland), EvangelikIDZ och VangeliVox.

Söndag 7.7 Jazzgudstjänst med Kimitoöns församling. Baltic Jazz-festivalen i Dalsbruk. Predikant: Jesse Heinonen. Liturg: Katarina Dahlqvist. Kantor: Peter Södergård. Sångare och musiker: Baltic Gospel Singers, Marian Petrescu, Kake & Co.

Aftonandakt kl. 19.15

Fredag 28.6 Stefan Sigfrids, Stockholm (R)

Lördag 29.6 kl.18.03 Ett ord inför helgen

Söndag 30.6 Kallelsen till Guds rike.

Textläsare: Anna Edgren och Mona Syrjälä.

Måndag 1.7 Anette Nyman, Purmo (R)

Tisdag 2.7 Marina Motaleff, Helsingfors

Onsdag 3.7 Leif-Göte Björklund, Borgå

Torsdag 4.7 Stefan Äng, Jomala

Fredag 5.7 Bevarade ord. Monica Heikel-Nyberg läser texter av Margareta Melin (R).

Lördag 6.7 kl.18.03 Ett ord inför helgen

Söndag 7.7 Förlorad och återfunnen.

Textläsare: Linda Wahrman och Rasmus F. Forsman.

Måndag 8.7 Anette Nyman, Purmo (R)

Tisdag 9.7 Marina Motaleff, Helsingfors

Onsdag 10.7 Leif-Göte Björklund, Borgå

Torsdag 11.7 Tommy Nyman, Purmo

FRÅN DOMKAPITLET

Val

Efter genomförd kontrollräkning har domkapitlet fastställt resultatet i valet av prästassessor till domkapitlet: **Berndt Berg** har utsetts till assessor för perioden 1.10.2019–30.9.2022.

Kaplanstjänsten i Vanda svenska församling

Domkapitlet har prövat de sökandes behörighet och konstaterat att **Johanna Björkholm-Kallio** är behörig att söka tjänsten. **Anu Paavola** är behörig att söka tjänsten förutsatt att hon kompletterar med nödvändigt språkintyg.

Förordnanden

Tf. kyrkoherden i **Saltviks församling** **Carolina Lindström** har förordnats att fortsättningsvis sköta tjänsten 1.6.2019–31.5.2020.

Pastor **Thomas Lindh** har förordnats till församlingspastor 8–28.7.2019 i Mariehamns församling.

Förordnandet för församlingspastorn i **Esbo svenska församling** **Yvonne Terlinden** har avbrutits 31.8.2019 och hon förordnas till tf. kaplan i **Karis-Pojo svenska församling** 1.9.2019–31.8.2020.

Pastor **Aleksi Majuri** har förordnats till församlingspastor i **Esbo svenska församling** 1.8–31.12.2019.

Kaplanen i **Åbo svenska församling** **Johan Mullo** avgår 31.8.2019 på egen begäran.

Tf. kyrkoherden i **Jomala församling** **Stefan Äng** har förordnats att fortsättningsvis sköta tjänsten 1.9–31.12.2019.

Tf. kaplanen i **Vörå församling** **Samuel Eriksson** har förordnats

att fortsättningsvis sköta samma tjänst 1.8.2019–31.7.2020.

Kaplanen i **Västabolands svenska församling** **Sara Grönqvist** har beviljats tjänstledighet 1.7.2019–21.12.2021.

Församlingspastorn i **Västabolands svenska församling** **Pär Lidén** har beviljats tjänstledighet från församlingspastorstjänsten 1.7.2019–31.12.2021 och för samma tid förordnats till tf. kaplan i samma församling.

Pastor **Päivi Nuotio-Niemi** har förordnats till församlingspastor i **Västabolands svenska församling** 1.7.2019–31.12.2021.

Pastor **Jonas Gehlin** har förordnats till församlingspastor i **Johannes församling** 24.6–7.7 & 21.8–31.10.2019 och i **Borgå svenska domkyrkoförsamling** 5–20.8.2019.

Församlingspastorn i **Kvevlax församling**, med tjänstgöring i **Replots och Solfs församlingar**, **Emilia Kontunen** har beviljats tjänstledighet 1.6.2019–6.6.2020 och förordnats till tf. kyrkoherde i **Solfs församling** 1–30.6.2019.

Församlingspastorn i **Korsholms svenska församling** **Ruth Vesterlund** har förordnats att sköta församlingspastorstjänsten i **Kvevlax församling**, med tjänstgöring i **Replots och Solfs församlingar** 1.6.2019–6.6.2020.

Församlingspastorn i **Kronoby församling**, med tjänstgöring i **Nedervetils och Terjärvs församlingar**, **Ville Kavilo** har förordnats till tf. kyrkoherde i Kronoby församling 3.6–31.7.2019 och att fortsättningsvis sköta samma församlingspastorstjänst 1.9–31.12.2019.

Tf. kyrkoherden i **Purmo församling** **Tomas Portin** har beviljats tjänstledighet 27.5–30.6.2019 och kyrkoherden i **Esse församling** **Kaj Granlund** har förordnats att sköta kyrkoherdetjänsten i Purmo församling vid sidan av egen tjänst under nämnda tid.

Övrigt

Domkapitlet beslutar att utse **Andreas Andersson**, **Ida Granfelt** och **Henrica Lindholm** till nya medlemmar till kontaktgruppen för studerande till kyrkliga yrken t.o.m. 30.4.2020.

Domkapitlet har godkänt Kyrkans svenska personalutbildning för år 2020. Utbildningar m.m. finns på domkapitlets hemsida under verksamhet/utbildning.

Domkapitlet har slagit fast datum för sammanträden, biskopsvisitationer m.m. under år 2020. Se händelsekalendern på domkapitlets hemsida.

Köpes antikviteter

i hela svenska Österbotten

- 1700-1800-tals möbler oberoende av skick
- Arabiaporslener, glasföremål från Berga, Sandnäs o. Grönvik
- Övrigt antikt lösöre, hela dödsbon och privata museér

Köp- och försäljning Raul Pohjonen

Idrottsg. 19, Gamlakarleby. Svar på svenska 06-831 3137, 044-913 8284

Kontant betalning
Varorna
avhämtas.

Välkommen till

ISRAELKONFERENS

På Frank Mangs Center 5-7 juli

Medv. **PEKKA SARTOLA** pastor, förf. & Mellanöstern expert (6.7), **Dr SUSANNA KOKKONEN**, Kurt-Erik Nordin, TG Gull. Sång & musik **VIKTOR KLIMENKO** & **ANDREAS FORSBERG** med team.

Närmare info www.frankmangscenar.fi

Frank Mangs
Center
Kristinestadsvägen 884
64240 Böle, Närpes

Unik spelning i Åminne Folkpark, Malax.
Vikingarna återförenas med Christer Sjögren.
Biljetter, 30€, finns i dörren.

Vikingarna och Lövgrens
29.6.2019

Åminne
www.aminnefolkpark.fi

LÖFTET OM LIV

EVANGELIFÖRENINGENS ÅRSFEST
I KRISTINESTAD 27-30.6.2019

Varmt välkommen med på SLEF:s årsfest som i år firas tillsammans med Kristinestads svenska församling! Dagarna bjuder på ett rikt program för barn, ungdomar och vuxna. Här nedan följer ett utdrag ur årsfestprogrammet:

Torsdag 27.6

19.00 Inledningsfest

Fredag 28.6

11.00 Bibelstudium
19.00 Missionskväll
21.30 Natteklassiskt (musikstund)

Lördag 29.6

10.00 Samling kring ordet
11.00 Seminarier
14.45 Minns du sången?
16.00 Seminarier
19.00 Festkväll

Söndag 30.6

10.00 Högmässa
13.30 Sångfest

För mer info om årsfesten och dess program, gå in på www.slef.fi eller kontakta festkansliet på följande tfn-nummer: 050 400 9135.

VÄLKOMMEN MED!

”Jag är ju bara från Kokkola”, kan Nina Åström tänka när hon rör sig bland musikhjälperns stora eller spelar i ett fängelse. Efter trettio år i branschen och ett femtontal skivor ger hon ut sitt första album på svenska.

TEXT OCH FOTO: EMELIE WIKBLAD

ENGELSKAN ÄR Nina Åströms främsta arbetspråk – musiken och evangelisationsarbetet har fört henne till fler än trettio länder. De senaste åren har hon gjort mer musik för en finsk publik.

– Jag har länge tänkt att jag gärna skulle göra något på svenska. Till slut var det min man som sa: Nu ska det bli av.

Med förlaget Aikamedias välsignelse kunde hon använda mycket av musiken från skivan *Rauhaa ja rohkeutta* som kom ut ifjol. Den svenska versionen *Frid och frimodighet* ger hon ut på eget förlag.

– Jag är nästan lika bra eller dålig på alla tre språken, men de har helt olika fack i min hjärna. Jag gör vissa saker bäst på ett språk. Jag hade kanske tänkt att det skulle vara svårare att sjunga på svenska, eftersom jag nästan inte gjort det alls i studion.

Skivan *Frid och frimodighet* har undertiteln ”tidlösa andliga sångskatter”. För singer-songwritern Nina Åström har det varit en process att börja göra musik som inte är hennes egen, att hitta musik hon kan stå bakom. Skivan rymmer klassiker som *Tryggare kan ingen vara* och *Bred dina vida vingar*, psalmer som Åström tänker har levt länge av en orsak.

– Där finns *Jesus det renaste*, som var den sång våra vänner sjöng då Benni och jag gifte oss.

Ett par av sångerna är helt nya på svenska: *Vainyksiin Jesus* av Eeva Vaija är en finsk tungviktare och Hilja Aaltonens *Anna sade* blev en hit när Åström gjorde den på en tidigare skiva.

Producenten Markus Vainiomäki har hon jobbat med på sina fem senaste skivor.

– Då han gjorde de första demoarrangemangen och skickade dem till mig – och jag är ganska garvad, jag vet hur det låter nu och hur det ska låta sen – så blev jag helt tagen. Den helige Ande rörde vid mig.

På listan över medverkande finns finländska toppmusiker. Medverkar gör även Luca Gentà, den holländska cellisten Åström samarbetat mycket med, och Phil Keaggy som räknas som en av världens främsta gitarrister.

– Men musik är inte matematik. Du kan inte säga: jag tar de här fina musikerna, de här fina låtarna och de här fina sångarna och så blir det jättebra. Det är inte bara det. Jag ser att i sista hand är det verkligen Herren som gör det.

I HÖST HAR hon konserter planerade i både Nyland och Österbotten. Nina Åström ser fram emot att skivan ska hitta in till människors hem, eller deras bilar.

– Jag vill ju att det jag gör ska höras, och att jag på det sättet kan påverka. Jag vill kommunicera Jesus med det jag gör.

Nina Åström vill nå ut och påverka människor. En tanke bakom flytten från Österbotten till Vanda var att kunna jobba mer med media.

Med tidlösa sån Nina Åström de

Att kommunicera kan se ut på olika sätt. På den egna Youtube-kanalen videobloggar hon varannan vecka på finska och på engelska.

Vad är din högsta prioritet i jobbet?

– Jag har varit tvungen att tänka på det. Till det yttre ser det väldigt olika ut – olika språk, olika länder. Folk skulle bli förvånade över vem som kan ringa till mig. Men för mig själv har det varit viktigt att veta: vad är det jag sysslar med?

Hon är medveten om att svaret, ”att kommunicera Jesus”, kan låta flummigt. Det kan göras på olika sätt, på olika platser.

– Vissa är glamourösa och vissa är verkligen inte glamourösa. Men det är ändå samma sak, innerst inne är människor lika.

I maj spelade hon på en kristen musikfestival i Vitryssland. I september reser hon till Ukraina, ett land där hon varit många gånger tidigare. Genom åren har hon gjort hundratals

besök i fängelser i ett tiotal länder.

Hennes kontaktperson i S:t Petersburg är spindeln i nätet för arbetet i Östeuropa, han koordinerar samarbetet med lokala församlingar och människor.

– Jag har lärt mig av deras engagemang och sett att folk kommer till tro, sett folks liv förändras. Jag får vara med som en liten länk i att förändra världen.

Hon tänker att världen inte förändras bara genom att ändra lagar och ramar – det krävs att människors hjärtan förändras. Därför är det viktigt med evangelisation, utöver materiell hjälp och utvecklingssamarbete.

INNAN FLYGET LANDAR har hennes kontaktperson och ljudkillen varit i kontakt med de lokala teamet. Tolk, transport, boende och ljudutrustning är fixade. De blir upplockade från flygplatsen och börjar köra; veckans resplan rymmer en till två fängelser per dag.

gskatter gör but på svenska

– Ibland känns det nästan som man skulle vara på statsbesök – och ibland kan det vara helt annorlunda.

De kommer in i en sal och ställer upp grejerna. Det kan vara allt från femtio till femhundra som kommer för att lyssna. Nina Åström sjunger och mellan låtarna presenterar hon Jesus och evangeliet. Till slut hänvisar hon alltid till en lokal människa, kanske en pastor som besöker fängelset varje vecka. Hon pratar med fångarna, skriver autografer.

– Jag ser de spelningarna som helt vanli-

ga. Det är klart att jag ser det yttre annorlunda, men jag har sett så mycket av det – och så mycket glamour – att jag vet att människohjärtat är lika överallt.

Hade du kunnat föreställa dig att din musikkarriär skulle se ut så här?

– Absolut inte. Jag tror inte heller att jag då skulle ha velat göra mycket av det jag gör nu.

En människa förändras och utvecklas med åren. Hon njuter av det jobb hon gör idag.

– Nuförtiden försöker jag tänka att något som ser smått ut till det yttre kan vara stort, och något stort kan vara smått. Guds rikes matematik är sådan att man inte kan veta det om man inte försöker lyssna.

När hon rör sig bland de stora pojkarna och flickorna i musikvärlden kan hon le för sig själv och tänka: "Tror ni att jag är någon? Jag är ju bara från Kokkola!"

» Vissa är glamourösa och vissa är verkligen inte glamourösa.«

KOLUMN

EMELIE
WIKBLAD

Att tävla mot sig själv

INNEHÅLLSVARNING: den här kolumnen handlar om sport.

"Vad heter den där sporten du sysslar med ... tyngdlyftning?"

Det är inte första gången jag får frågan – och den är inte speciellt oväntad för någon som är intresserad av vad som troligen är en av de minst publikvänliga idrottsgrenarna som finns. (Möjligt med undantag för orientering – men berätta inte för min släkt att jag sagt det.)

För ett par veckor sedan hölls ett stort världsmästerskap i vårt västra grannland. Det var en två veckor lång tillställning med hundratals tävlande, men den fyllde inga arenor och sålde inga dyra tv-rättigheter. Den sågs knappast ens på sportsidorna. För den stora allmänheten är det helt enkelt inte så spännande att titta på människor i triådräkt som förflyttar runda järnsivor i tre olika riktningar.

» Ett mål att sikta på ger riktning och fokus och en slags mening.«

Ändå är styrkelyft (som "den där sporten" heter) en gren som växer i popularitet, framför allt när det gäller antalet utövare.

Vid närmare eftertanke är det ganska logiskt. Att en motionsjoggar bestämmer sig för att utmana sig själv och anmäla sig till ett halvmaraton eller ett hinderbanelopp är inget ovanligt idag. På samma sätt är det möjligt för vem som helst som gått några gånger på ett gym och lyft en skivstång att börja med styrkelyft. Oberoende av om du är ung eller gammal, lång eller kort, liten eller stor, finns det en klass för dig. Principen "alla spelar" passar egentligen lika bra in här som i juniorfotbollen.

Samtidigt är vikterna på stängen obarmhärtiga. Det här är inte ishockey där ett lag som saknar kända namn kan komma från ingenstans och vinna ett VM. Siffrorna på pappret berättar med stor sannolikhet vilka som kommer vara de bästa.

Varför tävla när det inte finns chans att vinna?

Svaret blir: Varför inte?

Tänk på löparen som för första gången korsar mållinjen efter 21 kilometer, utmattad och glad, trots att vinnaren i loppet säkert kommit i mål en timme före henne. Hon säger kanske för sig själv: "nästa gång slår jag min tid". Varför skulle det vara bara de allra bästa förunnat att kämpa för att bli ännu bättre?

Att tävla mot sig själv är att ha ett mål att sikta på. Ett mål att sikta på ger riktning och fokus och en slags mening.

Det här må gälla i sport, men det gäller också i livet.

Emelie Wikblad är redaktör.

Under liten himmel

Berättelsen om Maria Åkerblom

av **PETER SNICKARS**
regi **ANNIKA ÅMAN**

PREMIÄR 10 JULI
ÖVRIGA FÖREST
12.7, 14.7, 16.7, 17.7,
18.7, 21.7, 23.7, 24.7,
25.7, 28.7, 30.7, 31.7,
1.8, 2.8
saml förest kl 19.00
Kyroboas kvern,
Oravais

BOKA BILJETT
netticket.fi

0600 399 499

oravaisteater.fi

KM Roofing
050-5721214 050-5689549

Plåtslageri • Maskinfälsade plåttak
Fönsterplåt/Plåttister
Taksäkerhetsprodukter
Inplåtning av skorstenar
Skräddarydda lösningar enligt kundens behov

Lagervägen 9 A7, 65610 Korsholm • Kenneth: 050 572 1214 / Mikael: 050 568 9549 • www.kmroofing.fi

Vi bygger
41 bostäder för seniorer

För närmare information,
vänligen kontakta
Hugo och Maria Winbergs stiftelse,
Annika von Schantz,
verksamhetsledare
tel 040 537 0376
eller
Pia Hannuksela, enhetsansvarig
tel 050 346 1207

www.winbergs.fi

RUNDRESOR PÅ SVENSKA

Norges pärlor
11-18.8

Trollstigen-Geiranger-Stalheim-Hardanger-vidda – vyer som inte går att beskriva!

- ▶ **Vandra i den svenska fjällvärlden** 12-15.9
Trollsjön korad till Sveriges bästa resmål!
- ▶ **Irland - med slott och härlig natur** 20-26.9
Cliffs of Moher, Dublin, fårhundsshow...
- ▶ **Klassiska Grekland** 4-11.10
Från Thessaloniki i norr till Aten i söder
- ▶ **Indien 9 dagar - Gyllene Triangeln** 18-26.10
New Delhi-Jaipur-Agra. Taj Mahal

INGSVA RESOR
MATKAT www.ingsva.fi
020 743 4520

29 början till svar

En **handfull** teologer som jobbar med unga inom olika svenska frikyrkor har valt ut och svarar på 29 frågor som unga ofta ställer om Gud, Bibeln och tro.

Förordet till boken förklarar att de här svaren inte är fullständiga – dels eftersom att kyrkorna tänker olika i en del frågor, dels för att de är så korta. Den här förklaringen är berättigad – till exempel är svaret på frågor som "Varför finns det så mycket våld i Bibeln?" eller "Är den kristna tron den enda rätta?" endast fyra sidor långa. Målet med den här boken är snarare att öppna för samtal snarare än ge slutgiltiga svar

Svaren följer ungefär samma form: koncist presenteras hur man kan tänka i de frågor som ställs. Innehållsmässigt känns de ändå lite ojämna; medan många av svaren känns relativt uttömmande och gav mig flera nya insikter, känns några andra som de bara lyckas med att lyfta fler frågor och inte erbjuder några egentliga svar. Till exempel när det gäller frågan "Varför pratar kyrkan så mycket om sex – eller gör vi?" verkar det nästan som att skribenten försöker undvika den fråga som ställts.

RECENSION

BOK

GUD & SÅNT – 1000 KÄNSLOR. 100 FRÅGOR. 29 SVAR

Författare: Johanna Bonde, Carin Dernulf, David Fiske, Isak Spjuth, Fredrik Wenell (redaktör)
Förlag: Libris

I huvudsak är frågorna intressanta och boken skyggar inte för svåra ämnen: "Vad händer när vi dör?" "Varför blir vissa helade men inte andra?" Ibland tänker jag att det skulle ha varit intressant med flera olika svar på samma fråga – för att inte bara säga utan också visa att kristna tänker olika inom en del områden. Nu avslutas flera frågor med uppmaningar som att "tala med din pastor och dina ledare". Naturligtvis är det rimliga råd, men det känns ändå lite som att ta den lätta vägen ut.

En detalj som stör läsningen – mest därför att den ger intryck av att de tre-fem sidor långa kapitlen in-

te är så genomarbetade som de verkligen borde vara – är de små korrekturfel, slarviga formuleringar och språkfel jag stöter på med jämna mellanrum.

Det här är inte en encyklopedi om kristendomen. Det är en god ansats med många intressanta tankar och ett sätt att tala om och förklara tro som riktar sig till unga – och egentligen till vem som helst. Jag kan tänka mig att den här boken fungerar bra som diskussionsunderlag för konfirmander eller andra ungdomsgrupper – och som inspiration för dem som jobbar med unga.

EMELIE WIKBLAD

»Boken skyggar inte för svåra ämnen: "Vad händer när vi dör?" "Varför blir vissa helade men inte andra?"«

32.00 **19.90**

Matlagning för alla!

Marthas kokbok

Boken har nu en ny läcker utformning med turkosblått omslag. Innehållet är samma gamla goda: bondomelett, skepparströmming, vinbärsdricka ... Här hittar du ett stort antal recept på lättlagad husmanskost!
Fontana Media, inh.

Bärtil och knytkalaset

Välkommen till fåret Bärtils äng! När alla vännerna bjuder till blir knytkalaset en riktig fest. Läs den roliga berättelsen, och glöm inte att testa mästarkocken Micke Björklunds godaste recept!
Fontana Media, inh.

tfn 040 831 5897 • info@fontanamedia.fi
www.fontanamedia.fi

Fontana Media

– Det känns som om alla hjälps åt med att göra Lekholmen till en fridfull och trevlig ö, säger Artur Djupsjöbacka

Fint att få tala om livet

Artur Djupsjöbacka hade höga förväntningar på sitt konfirmandläger – och de har gått i uppfyllelse. Lägret bjöd på både gemenskap, skärgårdsmiljö och framför allt gott om tid att fundera på vem han vill vara och vem han tror att Gud är.

TEXT OCH FOTO: ERIKA RÖNNGÅRD

ARTUR DJUPSJÖBACKA stortrivs på Petrus församlings konfirmandläger på ön Lekholmen utanför Helsingfors. På förmiddagen har han och de andra konfirmanderna diskuterat ”Jag och min nästa”, efter det ätit lunch i form av tortillas med fyllning och nu har de fritid.

– Lägret är jättebra ordnat! Vi har ett bra schema som både innehåller tillräckligt med pauser samtidigt som vi hela tiden har något att göra. Diskussionspassen är jätteintressanta.

Trots de intressanta diskussionerna är hans favoritdel av lägret ändå kvällsandakterna.

– Det är fin stämning, stilla och lugnt. Vi har tjugominuter för oss själva efteråt och då brukar jag gå ner till stranden bakom kapellet och titta på solnedgången

Vad är roligast på lägret?

– Det är roligt att ha aktiviteter till-

sammans med hjälpledarna. Vi har till exempel spelat badminton och beachvolley.

Vad är jobbigast?

– Jag tycker att solen har blivit lite knäckande när vi suttit utomhus och diskuterat länge. Ibland har vi långa dagar och jag kan bli trött mot slutet. Då blir de sista passen lite jobbiga.

Hur är det att vara på läger på Lekholmen?

– Det här är en jättefin ö och personalen och ledarna är ett jättebra team. Man känner sig genast hemma och vi blev mottagna på ett fint sätt. Det känns som om alla hjälps åt med att göra Lekholmen till en fridfull och trevlig ö.

Hur har gemenskapen i gruppen utvecklats?

– Jag tror att många fått nya vänner

Artur Djupsjöbacka

15 år, bor i Munksnäs i Helsingfors.

Hobbyer: spelar trumpet.

och blivit mer bekväma med varandra. Vi kommer från olika skolor, så ungefär hälften av deltagarna var nya för mig. Jag har själv fått nya vänner, både människor som jag varit bekant med från förr och nu på allvar suttit ner och pratat med men också nya människor som jag träffat i och med lägret.

Hur har du sovit?

– Jag sover riktigt bra. Klockan elva är det tystnad, då ska man inte höra något från rummen även om man förstår inte måste somna då. Men vi har så mycket program om dagarna att man nog vill göra det.

Känns det stressigt?

– Vi har jättemycket att göra, men samtidigt känns det som om tempot är ganska lugnt. Det är en bra balans mellan aktiviteter där vi rör på oss och där vi sitter stilla.

Har det hänt något med din Gudsrelation under lägret?

– Absolut. Jag kommer från en kyrkvan familj, Gud har alltid funnits med. Men

jag tycker att Gudsrelationen blivit bättre under lägret när jag själv fått reflektera över vad jag egentligen tror på. Jag känner mig närmare Gud nu än jag någonsin tidigare gjort.

Av allt det du fått höra och diskutera – vad har känts viktigast för dig?

– Det är en svår fråga, men jag skulle säga att det handlar om att fundera över vem man är och vem man vill vara i fortsättningen. Nu när vi börjar vara på väg mot vuxenlivet känns det bra att ta en paus och reflektera över de här sakerna. Det som också är jättebra här är att man kan få hjälp. Jag uppskattar att det finns ett bra team som man kan prata med om livsfrågor på fritiden. Det är frågor som alltid funnits med en, till exempel vad som är meningen med livet, men det är fint att på allvar få tänka på dem här.

Tror du att det här lägret förändrar dig på något sätt?

– Definitivt. Jag har blivit mera medveten om de val jag kan göra i livet, vardagsval som jag kan göra för att människor omkring mig ska må bättre.

Kyrkpressen följer med två av sommarens konfirmander före, under och efter deras läger. Den första delen av serien kan du läsa i nr 11.

Österbotten bygger...

PANU

Finlands första
vattenbaserade
utomhusfärg.
Pris fr. 96,90/9 lit.
+nyansering.

PEITTO

Vattenburen
täcklasyr.
Pris fr. 72,90/9 lit.
+nyansering.

Värisilmä

VASA FÄRG

Smedsbyvägen 17, tfn 06-361 6300
Öppet må och fre 8-18,
ti-to 8-17

Välkommen!

Oy Väracity- Bomiljö Ab

Köpmansgatan 16, J:stad
(invid torget)
Öppet vard. 9.30-17.00
Välkommen!

Sähköasennukset & Sähkötarvikemyymälä
Elinstallationer & Eltillbehørsbutik

KONTAKTOR

Myllärinkatu 26, 65100 Vaasa
06 3177 900 kontaktor@kontaktor.fi

Ab Kvalitimmer Oy

Ålandsvägen 17
68840 Nederlappfors
Tfn 040 583 5096

Specialträvaruaffär

RSW
Rakennuspalvelu • Byggtjänst
0400 357931
Sixten Wester rsw.byggtjanst@hotmail.com
Utför det mesta inom byggnads

Vi är ett lokalt kraftbolag
med starkt fokus på
vattenkraft.

Esse Elektro-Kraft Ab

Mer information:
020 766 1900
eller www.eekab.fi

LUNOS VENTILATIONSSYSTEM

Miljövänlig, tyst och innovativ
bostadsventilation med värmeåtervinning

VILL DU VETA MERA?

RING CHRISTIAN, 044 781 0808
www.lunos.fi

KRONQVIST

INGENJÖRSBYRÅ • INSINÖÖRITOIMISTO

kronqvist.com

Jakobstad • Nykarleby
(06) 781 0800

Bygg & Renovering – från grund till tak

Mångsidiga arbeten åt både små och stora kunder:

- grundarbeten, murning, nybyggen
- köks- och badrumsrenoveringar (VTT:s våtrumscertifikat)
- målning och tapetsering, kakelarbeten
- montering av inredningar och takarbeten.

TIMBERG
BYGG & RENOVERING

040 910 4166 TIMBERGS.FI

Hultvägen 180, 65630 KARPERÖ
Ring 040 910 4166 eller 050 525 6673
dennis@timbergs.fi
www.timbergs.fi

Nykarleby Kraftverk

LOKAL ENERGI

El | Vatten & Avlopp | Fjärrvärme

Timanttisahaus – Timanttiporaus – Betonghåltagning
Tilaukset/Beställningar: 0406573320

SBS Team Ab - Info@sbsteam.fi
+358503380730
Ytterressev. 313 - Ytterresse - 68810

www.ks-geoenergi.fi

Över 15 000
energibrunnar
under 15 års tid!

Vi kan borra!

Femton års erfarenhet av energibrunnsborrning betyder att vi har en hel del erfarenhet att dela med oss. Vi vet hur ditt nästa värmesystem skall dimensioneras, vi kan bedöma hur djupt borrhål bör vara för att garantera en effektiv uppvärmning.

Vi är specialister på borrning, men vi tar även helhetsansvar för hela projekt.

Ring och fråga mer!

Stefan Storvall

tel. 040 1956 944
stefan.storvall@ks-geoenergi.fi

Jari Emmes

tel. 040 481 2811
jari.emmes@ks-geoenergi.fi

KS-Geoenergi Ab, Industrivägen 2, Kronoby

Mannen som valde

TEXT: KARIN ERLANDSSON ILLUSTRATION: MALIN AHO

Han var deras förstfödde, det glömdes han aldrig. Inte för att hans föräldrar påminde honom med ord, men hans mamma kunde se på honom på ett särskilt sätt.

Den blicken hade hon inte när hon såg på hans syskon, det var en sådan värme i hennes ögon. Som om han var ett svar på en bön hon formulerat hela sitt liv.

– Sluta titta på mig på det där sättet, sa han då han var yngre och tyckte att hans mammas blick klistrade sig fast på honom som lera fastnar på skor.

– Jag ser väl inte på dig på ett särskilt sätt, sa hon, skrattade och smekte honom på kinden när hon gick förbi.

Hon bar alltid på något, det hade han insett när han blev äldre.

Fat, nymalt mjöl, skålar med mjölk, kläder som skulle lappas.

– Låt mig hjälpa dig med det där, sa han dagen då han blev gammal nog att förstå: Blicken hon gav honom var inte ett krav utan ett ansvar och en möjlighet.

PÅ FÄLTEN tillsammans med sin far var det inte alls samma sak. Både hans pappa och han visste att han en dag skulle bli den som skulle ta över, och det fanns mycket att ta över.

Att själv kunna utföra det man satte andra att göra var viktigt, sa hans pappa.

– Du kan aldrig sätta dig över dina tjänare om du själv vet hur solen gassar i nacken, och du kan aldrig vägra någon vatten om du själv känt tungan klistra fast i gommen.

BARNET VÄXTE upp, han blev en ung man.

– Du hartillräckligt, sa hans far när han sträckte sig efter ännu en portion. Är du mycket rik måste du också vara mycket snäll. Ta inte det som du kan ge bort.

Det där gällde inte bara det han själv ägde, det förstod han snart. Det fanns så mycket ute på stadens gator som doftade gott, som glittrade i solen, som var någon annans.

När han sträckte sig efter en apelsin på marknadsdagen slog en kvinna till hans fingrar.

– Å nej du, sa hon. Du ska betala som alla andra.

– Men det är på min pappas marker som den här apelsinen odlats, sa han.

– Och det är jag som sett till att apelsinen plockats och förts till torget, sa kvinnan.

NÄR HAN såg en vacker flicka bad han henne att bli hans.

– Jag kan lova dig att mycket ska bli ditt, för jag har mycket som jag vill dela.

– Jag vill inte äga mycket, sa flickan. Det är inte det viktigaste för mig.

– Vad är det viktigaste? sa mannen och kunde knappt tala för flickan hade ett snett leende

»I så fall, sa mannen och synade hans mantel och guldets på hans handleder. I så fall ska du sälja allt du har och ge åt de fattiga. Din skatt finns i himlen. Sen kan du följa mig.«

som strålade mer än pärlorna på marknaden.

– Jag vill aldrig lägga mig på kvällen och vara orolig över vem du träffat under dagen. Om du blir min, ska vi bli varandras och ingen annans.

– Det är en enkel sak att lova, sa mannen. Jag skulle aldrig gå ifrån ett leendet som ditt.

– Det säger du nu, sa flickan.

Men det var den unga mannen som fick rätt, det var ett lätt löfte att hålla. Han var hennes, och hon var hans, och aldrig någonsin behövde hon vara orolig för att det inte var så.

HANOCH hans familj brukade jorden runt det stora huset. Han såg till att tjänarna fick mer mat än de kunde äta, men hade ändå alltid kvar mat när kvällen kom.

När han på morgnarna steg ut på farstustrappan och såg fälten, olivlundarna, djuren i stallen och de många bodarna för mat och tyger, kunde han inte tänka sig något mer att önska i världen.

Utom.

NÄR MANNEN fick höra talas om en kringvandrande predikant blev han först tveksam. Det fanns så många som predikade, så många som sa hur det låg till.

– Han är annorlunda, sa hans fru. Jag hörde att han uppväckt människor från de döda.

– Det är omöjligt, sa mannen.

– Inte för honom. Men jag tyckte också det var märkligt.

– Om han kan uppväcka människor från de döda kanske han också kan ge mig det enda jag saknar.

Den unge mannen gick längs vägar- na utanför staden

tills mannen med hans följe kom. Han var lätt att känna igen, människorna runt omkring honom såg på honom med samma blick som ynglingens mamma brukade se på honom. Som svaret på en bön de länge bett.

YNGLINGEN BUGADE och lade fram sitt ärende.

– Vad ska jag göra för gott här i världen för att få evigt liv?

– Vill du leva, ska du hålla budorden, svarade mannen.

– Det gör jag redan.

– I så fall, sa mannen och synade hans mantel och guldets på hans handleder. I så fall ska du sälja allt du har och ge åt de fattiga. Din skatt finns i himlen. Sen kan du följa mig.

Ynglingen ryckte till, det var som att få ett slag i magen.

– Det går inte, sa han. Jag ...

Han tänkte på sina djur, på åkrarna, på linet som skulle spinnas till ull, på mattorna som värmdes hans golv.

Mannen mitt emot honom väntade, han hade en blick som skar rakt genom ynglingens tankar.

Han tänkte på sin fru, på det sneda leendet, skulle han aldrig mer få se det leendet?

Utan att säga något mer, vände ynglingen om.

En sorg i hjärtat. Var sorgen lättare än förlusten av allt han ägde?

Han visste inte.

MARKNAD

ÖNSKAS HYRA

20-årig rök- & djurfri skötsam kvinna med stabil ekonomi söker etta i centrum av Karleby/Jakobstad fr.o.m. augusti eller möjligtvis juli. Hyra max 420€. 0451457270/Anna Friman

Skötsam, rökfri studerande flicka från Vasa söker hyresbostad i centrala Helsingfors. Ring 0404822849/Wilma.

En teologie- och en It-studerande från Österbotten önskar hyra bostad i Åbo. Tel: 0500-172922/Jakob

Två skötsamma 24-åriga tjejer önskar hyra en trea i Helsingfors fr.o.m. 1.8.2019. Fast inkomst, kredituppgifter ok, röker ej. En liten, snäll hund kommer med. Tel. 0505287071/Hilde Fredriksson

Etta sökes i Åbo av skötsam tjej. Garanterad hyra. Tel. 040 7366731/Elin

Jag är en 26-årig finlandssvensk kvinna. Jag söker lägenhet i Helsingfors fr.o.m. augusti, gärna nära centrum. Mitt yrke är psykolog och jag är en städig och pålitlig hyresgäst. Tel: 0503430426

UTHYRES

Etta i centrala Åbo. Nyrenoverad WC. Kokvrå. Cykelavstånd till ÅA. 28kv +inglasad balkong tel. 0400-533359/tor

Stiftelsen Lillesgården erbjuder förmånliga pensionärsbostäder (ettor) i Nordsjö, ej serviceboende. 0505903780 tis-to 9-12.

Prydlig tvåa, 50 m2, 4 vån., inglasad balkong i Mattby nära Iso Omena och metron. Ledig 1.8.19. Tel. 0400 605 246

Uthyres 47 kvm tvåa i Tammerfors centrum. Hyra 720€. Tel: 050 3450595

Uthyres 26 kvm etta på Smedsgatan i Åbo. Hyra 540€. Tel: 050 3201266

Prydlig etta 29 m2 i Uppby/Yliskylä, Hfrs. Ej rökn./husdjur. Ledig enl. avtal. henri.malvet@gmail.com

Din marknadsannons lämnar du enklast in via vårt webbsystem på www.kyrkpressen.fi. Priset är 4,50€ per rad. För annonser som lämnas in per telefon på nummer 040 831 6614 eller via epost till adressen annons@kyrkpressen.fi tillkommer en servicekostnad på 5€.

LEDIGA TJÄNSTER

Nykarleby församling söker en

DIAKONIARBETARE för ett vikariat 1.8.2019-30.5.2020.

Vi söker dig som trivs tillsammans med människor och har en kristen övertygelse. Du är beredd att jobba också på kvällar och helger när det behövs. Till arbetsbilden hör också läger och utfärder.

Ansökningstiden går ut **10.7 kl. 16.00.**

Välkommen med i vårt team! Frågor och ansökningar riktas till kyrkoherde **Mia Andersén-Löf:**
mia.anderssen-lof@evl.fi • 040 8687440

Läs mer om jobbet och oss på
www.nykarlebyforsamling.fi

Västabolands svenska församling söker en FÖRSAMLINGSMUSIKER

Vill du jobba med kyrkomusik i världens vackraste skärgård? Har du intresse för mångsidig musikverksamhet, förmåga att jobba med körer för olika åldersgrupper?

Då är du rätt person att jobba som församlingsmusiker i vår unika skärgårdsförsamling med 23 församlingsmedarbetare och 8 000 medlemmar bland 10 000 öar och skär.

Vi lediganslår en församlingsmusikertjänst på deltid (70%) att sökas senast 15.7.2019 kl. 16. Placeringsort i Nagu eller Houtskär, enligt överenskommelse. Lön enligt kravgrupp 501 (502 med C-kantors behörighet). Tillträde enligt överenskommelse.

Mer information på www.vastabolandsforsamling.fi eller av kyrkoherden harry.s.backstrom@evl.fi tfn 040 312 4411

Ansökningar senast den 15.7.2019 kl. 16.00 till Församlingsrådet i Västabolands svenska församling, Kyrkoespianaden 3, 21600 Pargas.

Johannes församling är en av tre svenskspråkiga församlingar inom Helsingfors kyrkliga samfällighet. Vi söker nu till vårt arbetslag en

controller

för att stärka vår förvaltning och ekonomi samt handha förvaltningen av församlingen närstående stiftelser.

Vi är en cityförsamling med ca 12 000 medlemmar bostatta i centrala Helsingfors. Församlingen har ett trettiotal anställda och goda resurser som ger oss möjlighet att utveckla vår verksamhet och förverkliga vårt uppdrag som församling.

Controllern är medlem i församlingens ledningsgrupp och ansvarar helhetsmässigt för hur ekonomin, personalförvaltningen och den övriga förvaltningen löper.

Till uppgifterna hör bl.a. att leda processen kring budgetering och uppföljning av ekonomin, att sköta kontakterna till kapitalförvaltningen och närstående sammanslutningar. Också den avtalsmässiga och ekonomiska delen av Johanneskyrkans uthyrningsverksamhet ingår.

Controllern, som är förmän för kanslipersonalen, jobbar i nära samarbete med samfällighetens ekonomikontor och församlingens ekonomiutskott. Kyrkoherden är förmän.

Vi förutsätter att du har en för uppgiften lämplig utbildning, gedigen ekonomisk branscherfarenhet och att du är konfirmerad och hör till kyrkan. Grundlönen är 3047,09 €/månad på vilken kan betalas upp till 15 % årstillägg beroende på arbetserfarenhet. Till det tillkommer skild ersättning för stiftelseförvaltningen. Arbetet inleds enligt överenskommelse under höstterminen.

Mera info och formulär för ansökan finns på <https://rekry.evl.fi> ansökan skall vara hos oss senast den 15.8. kl. 16. Intervjuerna sker i augusti. För tilläggsinformation kontakta kyrkoherde Johan Westerlund tfn 050 521 3573 20.6 kl. 9-12 eller 5.8. kl. 10-15.

LURENS LURENS SOMMARTEATER 2019
Tilmar Bloms succé lilasjäolar i finlandssvensk tapping

JUNTJÄVLAR

Regi & bearbetning: **Mika Fagerudd**
Musik: **Markus Fagerudd** | Scenografi & dräkter: **Mimmi Resman**

PREMIÄR: fredagen den 28 juni kl. 19:00

FÖRESTÄLLNINGAR:

fredag ...28.6...kl. 19.00	onsdag ...10.7...kl. 19.00	onsdag ...24.7...kl. 19.00
söndag ...30.6...kl. 15.00	torsdag ...11.7...kl. 19.00	torsdag ...25.7...kl. 19.00
tisdag ...2.7...kl. 19.00	söndag ...14.7...kl. 15.00	söndag ...28.7...kl. 15.00
onsdag ...3.7...kl. 19.00	tisdag ...16.7...kl. 19.00	tisdag ...30.7...kl. 19.00
torsdag ...4.7...kl. 19.00	onsdag ...17.7...kl. 19.00	onsdag ...31.7...kl. 19.00
söndag ...7.7...kl. 15.00	torsdag ...18.7...kl. 19.00	torsdag ...1.8...kl. 19.00
tisdag ...9.7...kl. 19.00	söndag ...21.7...kl. 15.00	lördag ...3.8...kl. 15.00
	tisdag ...23.7...kl. 19.00	

BILJETTER: lippu.fi, Luckan (Borgå, Kyrklätt & Raseborg), R-kiosken
Bokningar via teatern (Lex. grupper) må-to kl. 9-15, tel: (019) 532 412

Biljettpriser: vuxna: 22,-/pers., u. 13 år: 14,-/pers., grupp över 20 personer 19,-/pers.
Lurens sommar-teater, från Lovisa centrum 8 km mot Lappträsk • www.lurens.fi • www.juntjavlar.fi

Kultur för alla på Kimitoön

Dalsbruks Bruksmuseum

3.6-25.8 kl. 11-18

Tullbacksvägen 7

040 7219535

Björkboda låsmuseum

on-sö 26.6-11.8

25860 Björkboda

Gratis inträde

Sagalunds museum

1.6-31.8 11-17

I juni och juli program för barn ti & on

www.sagalund.fi

Museivägen 7 25700 Kimito 02 421738

www.kyrkpressen.fi

Synd

Rätt att älska

Bibeln innehåller listor om vad som är synd. Mose tio bud känner vi alla till och till exempel i Mark 7:21-22 räknar Jesus upp vad som gör människan oren: onda tankarna, otukt, stöld, mord, äktenskapsbrott, själviskhet, ondska, bedrägeri, liderlighet, avund, förtal, högmod, förblindelse.

Den första synden som beskrivs i Bibeln är att människan, skapad till bild av Gud, ville göra sig själv som Gud, 1 Mos 3:5. Jesus förklarar i Joh 16:9 vad synd i grund och botten är: "... de tror inte på mig." Enda möjligheten att få förlåtelse för sina synder är att ta emot Jesus som sin frälsare. Gör man inte det föraktar man den försoning som Gud erbjuder. Och det finns också hädelse mot den heliga Anden, som Jesus säger inte skall förlåtas, Matt 12:31. Om vi inte låter den heliga Anden framkalla ånger och leda oss har vi ingen väg till Gud. Vi har en treenig Gud och vi kan synda mot Guds alla personer.

Ps 19:13 komplicerar yttermera uppfattningen om synd. En hemlig synd görs omedvetet. En människa, hur hon än anstränger sig att vara syndfri, har ändå synder hon inte förstår att är synd, för alla har syndat som sägs i Rom 3:23.

Av alla de uppräknade synder tycks äktenskapsbrott och otukt väcka näst intill voyeuristisk iver hos människor, som anser att någon annan här behöver göra bot och bättring. Varför? Är egna onda tankar, själv-

"Luther var en motståndare av homosexualitet, men han drev starkt på sin tids stora sexualrevolution, avskaffandet av celibat."

iskhet eller förtal mera tillåtna? Ändå säger Jesus att också dessa likväl är synd.

Luther var en motståndare av homosexualitet, men han drev starkt på sin tids stora sexualrevolution, avskaffandet av celibat. Det som han skriver i de Schmalkaldiska artiklarna om präster-nas äktenskap fungerar utmärkt även som en kraftfull apologi för de homosexuellas rätt att leva homosexuella. Hela texten finns på nätet, byt bara ut "det heliga prästeståndet" med "de som Gud skapat homosexuella": logosmappen.net/beskrifter/sa/sa_del_III.html#akteskap

Innehållet i Luthers tre punkter är tillämplade: 1) Dömande av homosexualitet har lett till svåra synder som självmord. 2) Gud har skapat människan till man och kvinna, somliga visserligen i en och samma person, och sexualitet kan inte utplånas. 3) Gud har också avsett människan att leva i ett parförhållande, och man skall inte förstöra och förhindra hans verk.

Synd att inte alla erkänner att varje människa har rätt att älska och bli älskad.

KIRSTI RIIPOLA, Nagu

Jämställdhet

Vinklad bibelförståelse

Regina Kreander har funderingar kring 1 Tim 1:14 men lyckas inte alls med att bortförklara att Paulus där ser kvinnan som svag och mannen som stark: kvinnan gav efter och mannen gav inte efter för ormen i syndafallet och DÄRFÖR får mannen undervisa och kvinnan ska hålla sig tyst och stilla. Mannen gav efter för synden senare och då var det KVINNAN som förledde honom.

Det är ju ärligt att Kreander erkänner att hon inte förstår 1 Tim 1:14, men om hon gör anspråk på bibeltrohet spelar det ingen roll om hon förstår eller inte: det är bara att lyda. Hon bör ta konsekvenserna av att hon själv står under skulden till syndafallet och ska hålla sig tyst och stilla som Paulus säger. Likt kvinnorna i 1 Kor 14 är Kreander andligt omyndig och får inte ens ställa frågor vid kristna sammankomster. Hon bör enligt 1 Petr 3 likna Sara som kallade sin man för "Herre".

Allt hänger förstås samman med 1 Kor 11:7 där Paulus utvecklar skapelsetanken: "En man behöver ju inte ha något på huvudet eftersom han är en avbild och avglans av Gud. Men kvinnan är en avglans av mannen." Detta är oerhört: mannen och kvinnan reflekterar Guds väsen olika mycket! Mannen är direkt reflektion av Gud, kvinnan endast en indirekt reflektion via mannen. Det gör det lätt att förstå att kvinnan är andligt svagare än mannen och ska hålla sig tyst och stilla.

"Men det är extremt vinklat, orealistiskt och snudd på historieförfälskning att läsa in modernt jämställdhetstänkande i 2000 år gamla texter."

Men Kreander tycks tro att de bibelord man inte förstår får man bryta mot. Hon lever i uppror mot Bibeln och skriver dogmatiska insändare trots att Paulus gör det kristallklart att hon i sin andliga omyndighet och svaghet bör hålla sig tyst och stilla. På typiskt "bibeltroget" vis gäller "bibeltroheten" endast när det talas om andra, inte då det talas om en själv.

Kreander menar vidare att Bibelns krav på att mannen ska visa frun aktning är ett bevis på att Bibeln inte är kvinnoförnedrande. Ytterligare betonar hon att Bibeln säger att alla kristna, både män och kvinnor är ett. Kreander har förstås helt rätt i att Bibeln kräver att mannen högtaktar sin fru och även visar henne total kärlek. Men hur mycket man än älskar sin hustru så är det nedvärderande att definiera henne som andligt svagare än mannen, andligt omyndig, en som reflekterar Gud i lägre grad än mannen, en som ska likna Sara som kallar sin man för "Herre", en som inte jämställt får bestämma i sin egen familj utan ska underordna sig sin man lika strängt som hon underordnar sig Kristus (Ef 5). Att den svaga, andligt omyndiga och helt underordnade kvinnan är ett i Kristus med den starka, and-

ligt myndige och helt överordnade mannen är förstås inget bevis på att man inte förnedrar kvinnor. Och om Kreander inte tycker att Bibelns kvinnoroll är förnedrande; varför fogar hon sig inte i den?

Kreander påstår att min insändare är vinklad. Men det är extremt vinklat, orealistiskt och snudd på historieförfälskning att läsa in modernt jämställdhetstänkande i 2000 år gamla texter. Det är det som Kreander gör, plus att hon tvingas förneka en lång rad bibelställen för att ge sig själv rätt att leva i uppror mot Bibeln och ändå intala sig att hon är bibeltrogen.

TRYGVE CEDERBERG

STENHUGGERI LEVANDER

- nya gravstenar
- gravering
- borttagning av gravsten
- återmontage av gravsten
- förgyllning/försilvring
- rätning
- slipning

EN MINNESVÄRD VISAR VÖRDNAD OCH VÄRDIGHET
Rönnebackav. 32 A
00710 Helsingfors
tel.09 387 6284

KYRKPRESSEN REDAKTIONEN

Redaktionen i Helsingfors
Sandvikskajen 13
00180 Helsingfors
tfn 040 831 6545
redaktionen@kyrkpressen.fi

Redaktionen i Österbotten
Norrmalmsgatan 21 A, 68600
Jakobstad
tfn 040 831 3599

Redaktionschef
(ansvarig redaktör)
Nicklas Storbjörk
tfn 040 831 6545

Redaktör Österbotten
Johan Sandberg
tfn 040 831 3599

Redaktör
Emelie Wikblad
tfn 040 831 6836

Redaktör
Sofia Torvalds
tfn 040 831 6748

Redaktör
Erika Rönngård
tfn 040 831 6902

Layout
Malin Aho
tfn 040 831 6902

Redaktörer e-post:
förnamn.efternamn@kyrkpressen.fi

Utgivare:
Fontana Media Ab
Bank: Danske Bank
IBAN: FI34 80001301
158540
BIC: DABAFIHH
Paradbild: Emelie Wikblad
Tryck: Botnia Print, Karleby

ANNONS

Annonsoffo hittar du på:
www.kyrkpressen.fi
Annonssdeadline torsdagar klockan 12 veckan före utgivning.
Annonssförsäljning:
annons@kyrkpressen.fi
Ärenden som gäller annonser för församlingar: 040-8316614
Ärenden som gäller annonser för privatpersoner eller företag: 040-8316545

PRENUMERATIONER

Därför får du Kyrkpressen

Kyrkpressens adressuppgifter kommer från församlingarna, som för register över sina medlemmar. Adressuppgifterna används enbart för att skicka ut tidningen. Hanteringen av registret sker i enlighet med den europeiska dataskyddsförordningen (GDPR).
Kyrkpressen sänds till alla hem i församlingar som prenumererar på den till sina medlems-hushåll. Den är en hälsning från den församling och kyrka du tillhör. Kontakta din församling för adressändringar eller om du inte vill ha KP.
Privata prenumeranter kontaktar Kyrkpressen.

Prenumerationspriser:
Finland & Norden 60 € Utlandet 84 €
ISSN 0356-1275

Ilar Gunilla Persson ställer ut HBTIQ-personers berättelser som bild.

Med anledning av nyheten på sid 4-5 i denna tidning konstaterades i en diskussion på sociala medier: – Staten binder kyrkans händer så att den inte vet vilken fot den ska stå på.

Avbildar berättelser

Sedan 2014 har konstnären och fotografen Ilar Gunilla Persson samlat på berättelser av HBTIQ-personer (homo, bi, trans, interkönade, queer) som har en bakgrund i ett religiöst sammanhang. Berättelserna har hon sedan fotograferat.

TEXT OCH FOTO: **JOHAN SANDBERG**

– För tillfället har jag tjugo bilder i projektet och det växer hela tiden. Senaste höst var jag gästkonstnär i Lovisa och därifrån fick jag åtta nya berättelser som blivit bilder, säger hon.

I samband med Vasa Pride ställde hon ut åtta bilder med var sin berättelse i Dragnäsbackens kyrka.

Nu hänger bilderna i Berghälls kyrka under motsvarande vecka i Helsingfors.

Ilar Gunilla Persson har bett olika personer fritt skriva ner sina berättelser. En av de åtta är från Kronoby medan resten är från andra delar av Finland, Sverige och Norge. Någon har själv ställt upp på bild medan det i andra fall använts modeller.

– Det är inte bara berättelser från kristna samfund utan också från andra religioner och från en familj som har en stark ideologisk tanke. Men det är samma princip, man bestämmer vad som är rätt och fel.

Alla har ändå inte en bedrövlighistoria att berätta.

– Tanken är inte att det ska vara fruktansvärda minnen. Jag vill visa att de här människorna funnits och att de också finns i kyrkorna.

Hon säger att de flesta har en positiv erfarenhet av samfunden där de haft en stark trygghet och gemenskap.

– Men när man blir äldre och upptäcker att man är homosexuell så funkar det inte längre. Då får de lämna

allt och starta upp någon annanstans. Men det finns också de som fått stöd hemifrån.

Har utställningen väckt negativa reaktioner?

– Ja, det finns några få som skriker. Jag tycker det är sorgligt. Jag skulle önska att det inte behövdes, men så länge det provocerar vissa är det ett tecken på att man behöver prata om de här sakerna.

Är du själv kyrkligt aktiv?

– Jag har alltid haft ett gott öga till kyrkan. Jag har sjungit i kör och jag är medlem i Svenska kyrkan.

Ilar Gunilla Persson kommer från Dalarna, men är numera bosatt i Stockholm. Hon har gått i Konstskolan i Nykarleby.

Har du någon koppling till Finland?

– Nej, jag bara drog iväg med båten till Åbo för att gå ett år i folkhögskola i Karis. Jag tyckte om Finland och sökte till Nykarleby. Jag stannade kvar där ett år efter att skolan slutat. Jag återvänder ofta till Finland, jag jobbar mycket här och har goda vänner här.

Utställningens namn stör språkörat. Kan du förklara det?

– Det är tre skilda ord: God Love Pride (Gud, kärlek och stolthet), inte God Loves Pride. Jag tillskriver inte att Gud älskar Pride. Det borde vara kommatecken mellan orden men det blev så fult.

Först var det tänkt att hålla utställningen i Trefaldighetskyrkans krypta.

– Men det ville inte finska församlingen. Då fick jag frågan om att ta den till Dragnäsback och det hade jag inga problem med, säger **Anders Lundström**, kaplan i den svenska församlingen.

När Pride senast ordnades i Vasa 2003 var den finska församlingen inte med. Det är första gången en församling inom Lappo stift deltar i Pride.

– Det är en större grej för den finska församlingen och för Lappo stift än vad det är för oss. Kritiken har varit större på finskt håll. Det kan hända att det också finns en rädsla att den här utställningen skulle vara lika provokativ som Ecce Homo som ställdes ut i kryptan år 2001, säger Lundström.

Ecce Homo är en omstridd serie fotografier av Elisabeth Ohlson där Jesus skildras i homosexuell miljö.